

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ZPOCHYBŇOVÁNÍ HOLOKAUSTU

Autor práce: Ivan Čtvrtečka, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.
Katedra: Právních oborů a bezpečnostních studií

2020

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.

Žižkova 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Ivan Čtvrtečka, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Přeborn

Název bakalářské práce: **Zpochybňování holocaustu**

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: **Denial of holocaust**

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Zadání bakalářské práce: 25. říjen 2019

Cíl bakalářské práce: Analýza jednotlivých aspektů popírání holocaustu, který je ve většině evropských demokracií vnímán jako trestný čin, včetně ČR. Autor provede určitý rozbor sankcí, které hrozí pachatelům popírání holocaustu. V neposlední řadě autor upozorní i na aktuální sociálně-politické důsledky popírání holocaustu.

Student: Ivan Čtvrtečka, DiS.	25.10.2019 Datum	Podpis
Vedoucí práce: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.	7. 11. 19 Datum	Podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	11. 11. 19 Datum	Podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	13. 11. 19 Datum	Podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	13. 11. 2019 Datum	Podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Dr. Ing. Štefanu Danicsovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

ČTVRTEČKA, I. *Zpochybňování holokaustu: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2020. 67 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Klíčová slova: Holokaust, antisemitismus, Žid, popírání holokaustu.

Klíčovým tématem bakalářské práce je popírání holokaustu a analýza nejznámějších osob, které negativně ovlivňovaly a překrucovaly skutečnosti, týkající se holokaustu, jako byla např. existence plynových komor, či počet usmrcených obětí během druhé světové války. Práce shrnuje nejpodstatnější, ne však pozitivní, momenty v dějinách Židů, které ovlivnily jejich další historii a světové dění. Pojednává o vzniku antisemitismu, který prostupuje dějinami a vrcholí v genocidě jednoho národa. Zkoumá poválečné dění a postoj k válečným zločinům. Zároveň znovu poukazuje na to, že antisemitismus prostupuje až do dnešní doby. Potvrzuje, že je to jev velmi nebezpečný, a že je třeba proti němu jak preventivně, tak trestně-právně působit. Je potřeba opakovaně o této události mluvit, neboť je určitým varováním před znovu opakováním této historie, u které je třeba si přiznat, že velmi negativně ovlivnila postoj k morálním hodnotám a naprosto popřela svobodu a práva člověka.

ABSTRACT

ČTVRTEČKA, I. *Denial of Holocaust: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2020. 67 p. Supervisor: doc. Dr. Ing. Štefan Danics, Ph.D.

Key words: Holocaust, Anti-Semitism, Jew, Denial of Holocaust

The key topic of this thesis is the denial of the Holocaust and analysis of the most prominent representatives, so-called deniers. These are people who misinterpret facts about the Shoah, such as the existence of gas chambers or the number of victims during World War II, and call historical facts into question. The thesis summarizes the crucial moments in the Jewish history that influenced the development in the 20th century, especially the tragedy of Holocaust.

The subject of this thesis is the emergence of anti-Semitism, which permeates history and culminates in the genocide of one nation. It examines post-war development and public attitude to war crimes. Simultaneously, it points out that anti-Semitism persists to this day. It proves that holocaust denial is a very dangerous phenomenon, which must be prevented and in case of crime persecuted. The urgency to repeatedly discuss these historical events in public space is beyond any doubt. It must serve as a warning against re-igniting similar socio-political sentiments and prevent history from repeating itself. Shoah and its consequences must be acknowledged since it has had a very negative impact on attitudes to moral values and has significantly shifted the perception of human freedom.

Obsah

Úvod.....	8
Cíl a metodika bakalářské práce	12
1 Vymezení základních pojmů.....	14
1.1. Antisemitismus.....	14
1.2. Genocida	16
1.3. Holokaust/Šoa	19
2 Nástin vývoje holokaustu.....	22
2.1. Počátky antisemitismu	22
2.2. Antisemitismus v Německu.....	26
2.3. Konečné řešení židovské otázky	29
2.4. Nacistická perzekuce v českých zemích.....	30
2.5. Konec druhé světové války	33
2.6. Norimberské procesy	33
2.7. Osvětimské procesy	35
3 Antisemitský historický revizionismus a popírači holokaustu	37
3.1. Historický revizionismus	37
3.2. Aspekty popírání holokaustu.....	38
3.3. Překrucování pravdy-plynové komory, cyklon B, Deník Anny Frankové	38
3.4. Popírači holokaustu.....	40
3.5. Popírání holokaustu jako trestný čin	47
4 Dopad popírání holokaustu	50
Závěr	56
Seznam použitých zdrojů	59
Seznam zkratk	67

Úvod

Úvodem k tématu Popírání holokaustu je třeba zmínit také několik zajímavých informací týkající se židovské kultury včetně náboženství judaismu. Bakalářská práce je zaměřena na problematiku holokaustu a jeho popírání, ale v tomto úvodu se věnujme drobnému náhledu do tajemna židovství. Čím více bude Čech, Němec či jiný národ o Židech vědět, tím méně bude mezi těmito světy propukat nenávisť. Pluralismus a pestrost židovského života není jednoduché popsat. Kdo je tedy Žid? Jak se pozná? Má jarmulku nebo kaftan? Nebo se nepozná vůbec? Tradiční odpověď je ta, že je to každý, kdo se narodí židovské matce nebo k židovství konvertuje podle náboženského židovského zákona Halacha. Halachou se myslí praxe či tradice případně celý komplex pravidel, které jsou založeny na zvycích potvrzených rabínskými právníky a učiteli. Označují řádné a správné chování.¹

Pokračování židovství je výhradně v rukou žen, ačkoliv se to může zdát zvláštní. Již od pradávna se dá usuzovat, že matka je vždy známá, a i když po světě běhá spousta modrookých Židů, pak pravda je ta, že i nechtěné těhotenství a přivedení na svět dítě, které není zplozeno z lásky, ale např. znásilněním, zaručuje nevinátkům, že budou vždy do židovské obce přijaty. Žena se stará o teplo domova, vychovává děti, a tudíž veškerou budoucnost židovstva vkládá zákon do jejich rukou. Absolutně nepřesné je nacistické rozdělení, označení osob za Židy v době perzekucí 2. světové války. Pro nacisty byl Žid každý, kdo měl minimálně jednoho židovského předka v pokolení, a to až do třetí generace. Pro stát Izrael a jeho rabinát ovšem nikoliv. Do koncentračních táborů se dostávali kvůli rasovým zákonům i lidé, kteří podle Halachy Židé nebyli, ačkoliv s nimi podle nacistických pravidel takto bylo zacházeno. Ovšem do nově vznikajícího státu Izrael (1948) byli jednoznačně přijímáni i Židé, kteří měli např. pouze židovského otce a křesťanskou matku, ale prošli koncentračním táborem, protože byli nacisty za Židy z hlediska jejich rozdělení považováni.² Pro rabinát je jedinec buď Žid nebo není Žid. Neexistuje třetinový či poloviční Žid. Židé jsou bezpochyby velmi specifická skupina lidí. Nemůžeme je nejspíše popsat z hlediska rasově genetického, ačkoliv bylo prokázáno, že např. některé choroby se objevovaly u židovských komunit více, anebo, že skupina kněžských či částečně kněžských rodů se od ostatní židovské populace lišila některými genetickými znaky. Je však patrné, že někteří Židé jako např. ruští či etiopští mají

¹ FISHBANE, M.A. *Judaismus-Zjevení a tradice*. Prostor, 1996., str. 66-67

² SPIEGEL, P. *Kdo jsou Židé?* Brno: Barristel a Principal, 2007., str. 1-42

prokazatelně smíšený původ. V dobových židovských pramenech nalezneme i zmínky o tom, že v době zničení Jeruzalemského chrámu se rozšířil počet Židů o 100 procent. Tzv. „bohobožní“ se přidali k židovským obcím bez plného členství, ale již příští generace byla plně židovská.³

Židé byli a jsou bezpochyby nositelé tradice, kultury a civilizace. Vytvořili ústní zvyky, z nichž se později staly zvyky psané. Ty rozhodujícím způsobem ovlivnily moderní civilizaci. Výsledkem této tradice jsou např. náboženství křesťanství a islám. Vezměme si, že pokud občané v 18. století vlastnili nějakou knihu, pak to byla Bible, která se skládala ze Starého a Nového zákona a obě části z větší míry psali Židé. Židovské stopy můžeme také najít v západní i severní kultuře, přes literaturu až po lidská práva. Židé nejsou o nic horší, či lepší, ať morálně, či mravně než jiné národnosti. Liší se pouze v tom, že jsou nositeli výjimečné tradice. Někteří by se však raději nelišili vůbec jako např. mladí v Tel Avivu. Sekulární mladí v Izraeli opouštějí Jeruzalém a stěhují se do „Pahorku jara“ Tel Avivu. Je pro ně těžké žít v ortodoxním městě, kde nemohou jít v pátek večer ven kvůli šábese, protože je vše zavřené nebo utéct od skutečných problémů.⁴ Naopak někteří si vytváří neproniknutelnou bariéru jako např. obyvatelé čtvrti Mea Shearim v Jeruzalémě. Do této čtvrti si Židé pouštějí neradi někoho „zvenku“. Chtějí svůj svět chránit. Je možné, že pokud do této čtvrti vstoupíte, budou po Vás házet kameny.⁵

Západní či severní civilizace byly vybudovány na dvou pevných základech. Byly to Athény s Římem a Jeruzalém. Avšak Athény a Řím, zdroj moderní literatury, nauky o krásě, práva a dalších výtvarných, již neexistují. Nynější obyvatelé hovoří už jinými jazyky, neuctívají stejné bohy, ani tradice. Kdežto Židé tu jsou stále. Je to jedna z nejstarších a přetrvávajících kultur, které jsou známy. Každý čtenář moderní hebrejštiny dokáže přečíst texty několik tisíc let staré. To např. čtenář angličtiny neumí. Nedokáže si přečíst Geoffrey Chaucera v dobovém jazyce. Možná fakt, kdy nacisté měli v plánu židovskou populaci srovnat se zemí, měl svojí vnitřní logiku a možná by výjimečnost židovství dokázala definici holokaustu přiblížit.⁶ Dr. Mengele, Anděl smrti, jak se mu

³ BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009., str. 66

⁴ MACHÁČEK, Štěpán. Mladí Izraelci mění Jeruzalém za Tel Aviv. Vádí jim ultraortodoxní Židé a konflikty s Araby. In: *iRozhlas.cz*. [online]. 12.6.2017. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/mladi-izraelci-meni-jeruzalem-za-tel-aviv-vadi-jim-ultraortodoxni-zide-a_1706121856_ph

⁵ BLAŽKOVÁ, Eliška. Nafotila ultraortodoxní Jeruzalém. Nejprve po mně házeli kameny. In: *lidovky.cz*. [online]. Aktualizováno 13.8.2012. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/cestovani/aktuality/foti-ultraortodoxni-jeruzalem.A120807_142631_lide_glu

⁶ BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009., str. 67

přezdívalo v koncentračním táboře Osvětim, poznamenal, že na světě existují pouze dva nadané národy. Jedná se o Němce a Židy. Otázkou je pouze to, který bude nadřazený. Byl tedy přesvědčen, že Židé musejí být zničeni.⁷

Židé jako národ museli čekat několik tisíc let, než se z diaspory navrátili do své země Izraele. Během té doby se v jejich kultuře, životě a tradici událo mnoho změn, ale jejich víra zůstala nezlomná až do doby, než jich miliony musely projít nacistickým peklem. V té době si mnoho Židů na pokraji smrti říkalo, kde je bůh, ke kterému se modlí, a kterému věřili? I přes veškerá strádání, odpírání, pogromy a v neposlední řadě systematické vyhlazování, si tento národ vybojoval svoji zemi, do které od pradávna patřil. Za toto vděčí nezničitelné vůli svých potomků, ale také vzdělání a inteligenci, které jsou bezesporu jedním z typických znaků židovského charakteru. Paradoxem je, že v dobách, kdy Židům bylo zakázáno provozovat jakákoliv řemesla a byli většinou ve službách vládců jako „lichváři“, tak nejen, že se naprosto zdokonalili v oboru „bankovníctví“, ale vyhledávali další, především „svobodná“ povolání, která mohli přenášet z generace na generaci. Povolání, která mohli „přenášet, převážet“ a mohli s nimi cestovat z místa na místo. Týkalo se to převážně lékařství či práv. V těchto oborech bychom mohli dodnes najít špičky s židovskými kořeny. Dalším rozcestníkem v jejich životě můžeme např. jmenovat vydání Tolerančního patentu v 18. století Josefem II. Židé už nemuseli navštěvovat vlastní školy či nosit speciální oděv. A toto se paradoxně událo v Habsburské monarchii. Podobné to bylo např. i za dob Napoleona ve Francii. Ačkoliv antisemitismus byl stále přítomen, v Západní Evropě docházelo k obrovským sociálním změnám. Židé studovali, předávali tradice nebo se reformovali. Židovství vzkvétalo, rozšiřovalo se a s tím ruku v ruce stoupala opět nenávist vůči „vyvolenému národu.“ V této době se právě začínalo používat slovo antisemitismus a staré nenávisti se zahalovaly do nového pláštíku. Antisemitismus byl faktem, na které žádná židovská komunita nedokázala najít odpověď. V této době se Židé začínali upínat k myšlence návratu do staré vlasti-Izraele. Tehdy se země nazývala ještě Palestina. Židé totiž pochopili, že antisemitismus je nemoc, a že je bude ohrožovat navždy. Návrat do země zaslíbené byl tedy nutností. V tomto období Theodor Herzl, mladý rakouský novinář, zformoval výzvu na vytvoření židovského státu. Ten měl zaručit oživení hebrejštiny a židovské identity. Sen o vlastním státě se stal v roce 1948 skutečností.⁸ Palestina, jak se tehdejší oblast jmenovala, byla po rozpadu Osmanské říše pod britským mandátem.

⁷ BARTEL, S.J. *HOLOCAUST-Ztracená slova*. MAYDAY spol.s.r.o. 2006., str. 29

⁸ SPIEGEL, P. *Kdo jsou Židé?* Brno: Barristel a Principal, 2007., str. 100-104

Vzhledem k zavedení kvót pro přijetí židovských migrantů, se země potýkala se stálými útoky. Britský mandát si s tímto již nevěděl rady, a tak předal situaci k vyřešení OSN. Po první světové válce bylo cílem ustanovit domovinu pro židovský lid a po druhé světové válce schválila OSN rozdělení mandátu Palestina na dva státy-arabský a židovský. Od té doby jsou tyto dvě části v neustálém konfliktu. S tímto je také spojeno téma Popírání holokaustu, kdy se např. v pásnu Gazy v palestinské části ve školách o holokaustu nesmí vyučovat a tamní hnutí Hamás šoa absolutně popírá viz kapitola níže. Ať tak či tak, Židé se po tisíciletí dočkali vlastního státu a brání ho všemi silami již přes sedmdesát let.⁹

⁹KAZDOVÁ, Pavlína. Izraelsko-palestinský konflikt. In: *kct-tabor.cz/*. [online]. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://www.kct-tabor.cz/gymta/OhniskaSvetovychKonfliktu/IzraelPalestina/index.htm>

Cíl a metodika bakalářské práce

Bakalářská práce je zaměřena na aspekty popírání holokaustu. Aby bylo možné tuto skutečnost pochopit, je třeba v této práci popsat historii antisemitismu, jež je kořenem vývoje směřujícího k útokům na židovské obyvatelstvo a popírání historických faktů zaměřených na vyvražďování Židů. Zároveň uvede čtenáře do kontextu antisemitismu, který vyvrcholil holokaustem evropského židovského obyvatelstva. Bakalářská práce bude rozdělena do pěti kapitol, které plynule přecházejí a navazují na sebe. Všechny části bakalářské práce jsou obohaceny o příklady z praxe související s jednotlivými body a případně doplněny o právní následky, které plynou z chování jedinců či skupin, které již nemohou být v dnešní době tolerovány a jsou trestně-právně postihovány jako společensky velmi škodlivé.

V úvodu se bakalářská práce bude zabývat krátkým exkurzem přibližujícím historii Židů a bude objasňovat, kdo je skutečně Žid a co je podstatou jeho příslušnosti ke komunitě.

První kapitola objasňuje základní pojmy dané problematiky, přičemž si všímá i jejich aplikaci v praxi, zejména v oblasti trestně-právní. Vymezení těchto pojmů a jejich detailizace bude poukazovat na systematičnost a přesné plánování cíle, kterým má být vyvraždění národa či skupiny lidí. Analýza a užití těchto pojmů v trestně právním řádu bude esencí k dalšímu porozumění navazujících částí.

Druhá kapitola analyzuje vývoj holokaustu. Zabývá se vznikem a rozšířením antisemitismu, který v Evropě vyvrcholil holokaustem židovského obyvatelstva. Zmiňuje se ovšem také o příkladech antisemitismu v Čechách. Jednalo se např. o Hilsneriádu, ve které byl z vraždy mladé dívky obviněn chudý Žid, přičemž podtext byl antisemitismus, který byl mezi obyvatelstvem silně rozšířen a dodnes není vymýcen. V rámci této kapitoly je popsán nástup nacistů k moci v Německu, včetně projevů neonacismu po druhé světové válce.

Hlavním cílem bakalářské práce, jež je rozebrán v kapitole třetí a čtvrté, je analýza postupů a metod tzv. popíračů holokaustu a jejich způsobů popírání prokazatelných fakt a témat, která byla během i po druhé světové válce zmapována, což je mimo jiné dochováno i v archívech, jako doložitelná materie této části historie. Součástí této

kapitoly je rovněž postoj České republiky k tomuto tématu, přičemž autor nastiňuje i vývoj nenávistných nálad a popírání holocaustu od 90. let u nás, včetně represivních státních opatření.

Poslední kapitola věnuje pozornost fenoménu antisemitismu, který je stále aktuální, přestože mezinárodní společenství se s ním snaží různým způsobem bojovat. Autor zachytí i akademické výzkumy antisemitismu s tím, že upozorní i na preventivní opatření v mezinárodním měřítku.

Závěrem práce bude autor mimo jiné prezentovat i výsledky výzkumu Federace židovských obcí za rok 2018, které monitorují současné antisemitské nálady v naší společnosti. Z nich vyplývá, že u nás se nenávistné antisemitské projevy vyskytují spíše na sociálních sítích, a proto je Česká republika ve srovnání s dalšími evropskými zeměmi pro Židy bezpečnou zemí.

1 Vymezení základních pojmů

1.1. Antisemitismus

„Antisemitismus je takový způsob nazírání na Židy, který vyústí v nenávist vůči nim. Slovní a fyzický antisemitismus je namířen proti Židům i nežidovským osobám, případně jejich majetku, proti židovským společnostem, institucím a náboženským komunitám.“¹⁰

„Antisemitismus je zločinná ideologie hlásající nenávist k Židům. Má většinou iracionální charakter nenávisti průměrných a deklasovaných vůči komunitě, které se odlišuje od ostatní společnosti a na niž (se často pragmaticky) svaluje odpovědnost za problémy, jimiž společnost trpí...“¹¹

Pojem antisemitismus označuje nenávist a předsudky vůči Židům jako členům židovského náboženství – judaismu, a i veškeré protižidovské projevy. Tento pojem poprvé užil německý protižidovský aktivista Wilhelm Marr roku 1879. Ten směřoval proti Židům jako národu, ale nejstarší formy antisemitismu byly spíše zaměřeny proti náboženskému vyznání židů – judaismu. Tato forma nenávisti se nazývá antijudaismus. Ten měl nejprve formu pomluv, které pramenily z neporozumění a z neznalosti židovských zvyků a svátků. Například odpočinek o šabat (šabat – sobota, hlavní židovský svátek, den odpočinku od veškeré práce, čas modliteb) byl chápán jako projev židovské lenosti.¹² 19.stoletíprovázely i nové či staronové záminky k protižidovským výpadům, k nimž mimo jiné patřila Dreyfusova aféra ve Francii, protižidovské pamflety typu "Protokoly síónských mudrců", vlny pogromů na Ukrajině a v Rusku a také činnost křesťansko-socialistických stran s antisemitským programem v Rakousku. V téže době byl Karl Luegger, zakladatel jedné z těchto stran, zvolen starostou Vídně. Je zjevné, že právě rakouským antisemitismem pak byl ve svém mládí formován Adolf Hitler.¹³ Zmíňme krátce Protokoly síónských mudrců a Dreyfusovu aféru. Příručkou „moderního antisemitismu“ můžeme Protokoly síónských mudrců bez obav nazvat. Ty ukazovaly Židy jako spiklence, kteří chtěli ovládnout svět. Ve skutečnosti se však jednalo o padělek ruské carské tajné služby, jež chtěla využít antisemitismus jako nástroje k represí

¹⁰ Federace židovských obcí v ČR. Pracovní definice antisemitismu. In: fzo.cz. [online]. Květen 2016. [Cit. 29.11.2019]. © Copyright 2010 - FEDERACE ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/pracovni-definice-antisemitismu/>

¹¹ BAKALÁŘ, P. Tabu v sociálních vědách. Praha: Votobia, 2003, str.148

¹² Pf.jcu.cz. [online]. Antisemitismus. © 2016-2020. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/b04zide/13.pdf>

¹³ Olam.cz: Prahistorie holocaustu. [online]. Aktualizace stránek 30.9.2014. [Cit. 23.10.2019]. Dostupné z: <http://www.olam.cz/holocaust/prahistorie.html>

demokratických tendencí v Rusku. V padělcích se objevovaly chvály na šlechtu a vykazovaly nepřátelství vůči revolucionářům a demokratům. V podstatě zde byli Židé pasováni do role, bez které by svět nemohl existovat a jejichž tajná ruka se podílela na celosvětovém fungování. Tato role měla ovšem negativní charakter. Předně v Německu se dočkaly tyto protokoly obrovské odezvy po první světové válce a ti, kdo je četli a byli válkou frustrováni, věřili, že demokracie znamená do budoucna lidský zánik.¹⁴ Dreyfusova aféra se odehrála ve Francii. Jednalo se o politický skandál z konce 19. století, kdy byl ze špionáže pro německé císařství obviněn židovský důstojník francouzského generálního štábu Alfred Dreyfus, a to na základě zfalšovaného dokumentu, který zachytila francouzská kontrašpionážní služba při cestě na německou ambasádu. Aféra rozdmýchala silné protižidovské postoje. Ačkoliv důkazy hovořily o Dreyfusově nevině, armáda si stála za svým. Do sporu se vložil i spisovatel Émile Zola, jehož článek na obranu Dreyfuse vyvolal skandál a Zola byl za hanobení armády potrestán pokutou. Toto však vyvolalo nový proces s Dreyfusem, ve kterém byl nejprve odsouzen na deset let, ale prezident mu poté udělil milost. Dreyfus se vrátil s podlomeným zdravím z vyhnanství a zemřel pak v roce 1935.¹⁵ Zola za tuto svoji aktivitu při obraně Dreyfuse obdržel několik výhrůžných dopisů. Za pomluvu byl dokonce poslán i před soud a ztratil Řád čestné legie. Později se i přesto rozběhlo další řízení, ve kterém už Zolovi hrozilo odnětí svobody na jeden rok. Na radu svého právníka prchl do Londýna ještě před vynesením rozsudku. V nepřítomnosti byl však uznán vinným. Po letech se opět do Francie vrátil, ale již první noc přítomnosti přišel o život. Policisté vyšetřování uzavřeli celkem rychle jako nehodu. Po letech se však zjistilo, ačkoliv ani toto není doteď na sto procent prokazatelné, že byl Zola zavražděn kominíkem, který byl členem extremistické a silně antisemitské Ligy vlastenců.¹⁶

Na otázku, co antisemitismus je, zda je pojem správně vymezen a zda lze takto nepřátelské postoje vůči Židům nazvat, nepodal zatím žádný z odborníků plnohodnotnou odpověď. Jistě do něj patří odpudivé formy nenávisti, zášť a předsudky, které vedly až k holokaustu, a ke kterým se doteď hlásí neonacisté. Ačkoliv pojem antisemitismus se vztahuje na všechny semitské národy, většinou se užívá pro označení nepřátelství vůči Židům, které se projevuje od xenofobie až k násilné perzekuci, k jejíž krajním příkladům

¹⁴ SCHUBERT, K. *Dějiny Židů-Historie, náboženství, antisemitismu*. Praha. 2003., str. 102-103

¹⁵ ŠKÁPIKOVÁ, Jitka, MORAVEC, Dan, PETÁKOVÁ, Helena. Dreyfusova aféra. In: *rozhlas.cz*. [online]. 27.8.2014. [Cit. 2.1.2020]. Dostupné z:

https://www.rozhlas.cz/cesky/puvoduslovi/_zprava/dreyfusova-afera--1412917

¹⁶ BESTA, P. Zavraždil Émila Zolu kominík? History revue. RF HOBBY, s.r.o., 2019, č. 8, str. 5

patřila nacistická ideologie Adolfa Hitlera, která vedla k vyvražďování evropských Židů.¹⁷

Existuje několik forem antisemitismu. Jedná se o křesťanský antijudaismus, rasový (biologický či primitivní), sekundární protižidovská nenávisť po období holokaustu a posledním jevem je antisionismus. Na rozdíl od prvního pojmu, kdy je nenávisť motivována nábožensky a je společensky a kulturně determinována, označení rasový antisemitismus je již spojován s pohrdáním vůči Židům a argumentuje vědecky, antropologicky a biologicky. Rasový antisemitismus povstal v 19. století a dovršen byl ve 20. století holokaustem.¹⁸ Třetí verze je neméně aktuální. Jde o zvláštní jev, který zahrnuje méně výraznou nebo zastíranou formu nenávisti. Jejím stimulem jsou výrazy studu před historií hromadné vraždy spáchané na židovském obyvatelstvu. Víceméně se jedná o šíření hesel, kteří tvrdí, že Židé chtějí na holokaustu zbohatnout. V pozadí je tlak vedoucí k odškodnění obětí holokaustu a objevují se názory, že za toto pykají i nevinní vnuci národa. Tento názor se objevoval především v západním, později i východním Německu a Rakousku. K těmto náladám přispívají také ti, kteří se snaží holokaust popírat, anebo zpochybnit jeho rozsah, viz kapitola Popírači holokaustu. Antisionismus, jako další verze, je ventilem k projevům židovské nenávisti. Stoupencům nejde o věcnou kritiku státu Izrael, ale slouží ke srovnávání hitlerovské genocidy Židů s politikou Izraele vůči Palestině.¹⁹ Tito stoupenčí se snaží stát Izrael demonizovat, zdvojovat a např. zpochybňovat.

1.2. Genocida

Pojem genocida pochází z řeckého génos – rod – a cidium – zabít.²⁰ Tvůrce definice, židovský právník z Polska Raphael Lemkin, označuje tímto slovem „zničení národa nebo etnické skupiny“. Tento pojem vymyslel Lemkin sám. Genocidou přitom nebyla míněna jen okamžitá zkáza národa.²¹ Jejím výsledkem měl být spíše koordinovaný plán různých akcí ke zničení esenciálních základů života společnosti s cílem tato společenství

¹⁷ KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 45

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 46

²⁰ Česká televize 1996. [online]. Aktualizováno 27.1.2017 [Cit. 5.12.2019]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2023568-soa-jako-zar-ze-ktereho-mrazi-svet-si-pripomina-obeti-holocaustu>

²¹ PAVLÁT, Leo. Genocida, holokaust a šoa. In: *temata.rozhlas.cz*. [online]. 27.2.2011. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/genocida-holokaust-a-soa-7993849>

zlikvidovat.²² Genocidní činy mají zdecimovat část nebo celek národa, etnika, rasové nebo náboženské skupiny a to především:

- usmrcení příslušníků takových skupin;
- způsobením vážných tělesných nebo mentálních škod těmto skupinám;
- úmyslné poškození důležitých životních podmínek společenstvím s cílem tato společenství zničit;
- opatření k zabránění rození dětí v rámci skupiny;
- násilné přesuny děti z jedné skupiny do druhé.²³

Genocidu definuje Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocidia OSN.²⁴ Členové se zavazují, že genocidium, ať spáchané v míru nebo za války, je zločinem podle mezinárodního práva a zavazují se proto zabraňovat mu a trestati jej.²⁵ Nejvíce je spojován pojem genocida opět s vyhlazením Židů za druhé světové války. Existují i jiné genocidy, jako např. genocida ve Rwandě,²⁶ ale těmto se tato práce nevěnuje.

Návrh zákona k trestání „vyvražďování“ se poprvé pokusil Lemkin v roce 1933 předat právní radě Společnosti národů v Madridu. To byl první pokus o vytvoření zákona proti tomu, co se později začalo nazývat genocidou. Osnova návrhu pocházela z jeho života, kdy slyšel o osmanském masovém vraždění (arménská genocida) křesťanského obyvatelstva během první světové války a anti-asyrské perzekuci v Iráku. Jeho návrh byl poprvé odmítnut a jeho práce získala nesouhlas polské vlády, která se snažila o politiku usmíření s nacistickým Německem. V roce 1944 Carnegie Endowment for International Peace ve Spojených státech amerických vydal Lemkinovu nejpodstatnější práci s názvem *Axis Rule in Occupied Europe*.²⁷ Kniha zahrnovala obsáhlou právní analýzu nadvlády v nacisty okupovaných zemích během druhé světové války, včetně popsání pojmu genocidy („zničení národa nebo etnické skupiny“). Historický kontext Lemkinovy

²² BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009. str. 22

²³ Jak definujete genocidu? [online]. 17.3.2016. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-11108059>

²⁴ Osn.cz. [online]. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-genocida.pdf>

²⁵ Tamtéž.

²⁶ Autoři ČTK. Genocida ve Rwandě byla pětkrát horší než holocaust. Vinu nese i Francie. In: *iDnes.cz*. [online]. Aktualizováno 7.4.2019 [Cit. 29.10.2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/rwanda-francie-osn-genocida-historie.A190404_100736_zahranicni_luka

²⁷ VÍTKOVÁ, K. Pojmenoval genocidu. Příběh člověka, který se odmítl vzdát. In: *Zprávy.aktualne.cz* [online]. 3.2.2015. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné Z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/pojmenoval-genocidu-pribeh-cloveka-ktery-to-nevzdal/r~52c301c8aac111e490f70025900fea04/>

práce spočíval v informacích, které měl k dispozici o tom, co se děje Čechům, Slovákům, Rusům, Srbům a dalším. Určitým způsobem vnímal historický vývoj, a tudíž svoji definici i takto upravil. O škále masového vraždění Židů převážně v Polsku se ale lidé zdráhali uvěřit. Jistá neurčitost, s níž uvažoval o možnosti vyhlazení všech Židů, vypovídá o stavu amerického povědomí o jejich osudu.²⁸ Lemkinova idea genocidy jako zločinu proti mezinárodnímu právu byla později přijata mezinárodní komunitou a byla použita jako jeden z právních podkladů norimberského procesu (obvinění specifikovaná 3. bodem obžaloby, že obvinění „spáchali úmyslnou a systematickou genocidu – zejména vyhlazení rasových a národnostních skupin“). Lemkin prezentoval návrh úmluvy o genocidě řadě států ve snaze získat jejich podporu ke schválení rozhodnutí o vypracování mezinárodního trestního zákoníku, kterým by byla chráněna práva menšin. S podporou USA byl pak návrh resoluce předložen Valnému shromáždění k prostudování.²⁹ Lemkinovi se podařilo následkem holokaustu prosadit všeobecné přijetí mezinárodních zákonů o definování a zákazu genocidy. V roce 1946 první zasedání Valného shromáždění OSN přijalo resoluci 96, ve které potvrdilo, že genocida je zločinem podle mezinárodního práva, ale nezajistilo právní definici zločinu genocidy. V roce 1948 ale Valné shromáždění přijalo Úmluvu o zabránění a trestání zločinu genocidia, která poprvé stanovila právní definici genocidy. Úmluva byla v ČSR publikována jako VYHLÁŠKA MINISTRA ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ č. 32/1955 Sb., o Úmluvě o zabránění a trestání zločinu genocidia.³⁰ Nutno však dodat, že Lemkinovy teorie byly sporné. Lemkin ve své úmluvě uváděl pouze rasové skupiny, kdežto mnozí politici se snažili do úmluvy zařadit i skupiny pronásledované politicky a OSN přidávala i skupiny náboženské. Poslední dvě doplnění neměly ovšem opodstatnění, a to především z důvodu, že politické i náboženské zařazení lze změnit, ovlivnit a tím si život před pronásledováním zachránit. Lze uvést příklady, kdy např. Židé přijali křesťanství, nebo kdy člověk vstoupil do komunistické strany a tím své pronásledování zastavil. Rasu nebo příslušenství k etnické skupině však změnit nelze.³¹ V každém případě Úmluva je platná a dodnes je podepsána 146 státy.

²⁸ BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009., str. 26

²⁹ Mariaonline.us. [online]. [Cit. 29.10.2019]. © 2011-2020 Maria Online. Dostupné z: <https://www.maria-online.us/culinary/article.php?lg=cs&q=Genocida>

³⁰ Zakonyprolidi.cz. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Úmluvě o zabránění a trestání zločinu genocidia. č. 32/1955 Sb., [online]. [Cit. 29.10.2019]. © AION CS, s.r.o. 2010-2020. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1955-32#prilohy>

³¹ BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009., str. 28

Pojem holokaust a genocida je třeba odlišovat ještě v jedné věci. Jehuda Bauer trvá na definici, kdy genocidu považuje za částečné vyvraždění jedinců a holokaust za naprosté vyvraždění.³²

1.3. Holokaust/Šoa

„Nikdy nezapomenu na tuto noc, první noc v táboře, jež proměnila můj život v jedinou, na sedmkrát zamčenou temnotu.

Nikdy nezapomenu na ten kouř.

Nikdy nezapomenu na tváře dětí, jejichž těla se před mýma očima měnila ve žhavé spirály pod němým nebem.

Nikdy nezapomenu na ty plameny, jež navěky sežehly mou Víru.

Nikdy nezapomenu na noční ticho, jež mi navždy vzalo chuť k životu.

Nikdy nezapomenu na okamžiky, které zabily mého Boha, mou duši a mé sny, jež na mne hleděly tváří pouště.

Nikdy na to nezapomenu, ani kdybych byl odsouzen žít stejně dlouho jako sám Bůh. Nikdy.“³³

Pojem holokaust nebo také holocaust pochází z anglického slova holocaust, což znamená v překladu naprosté zničení, úplnou katastrofu nebo masakr.³⁴ Je odvozen z řeckého slova holokauston, které představuje zápalnou oběť, přeneseně zničení ohněm nebo úplné zničení. Česky můžeme toto překládat jako celopal, tedy označení pro náboženskou obětinu, která se celá spálí. Výraz holokaust je užíván mnoha způsoby. Dnešní anglický termín holocaust nemá už po obsahové stránce s původním náboženským termínem víceméně nic společného. Až do konce 70. let 20. století bylo anglické slovo holocaust v anglofonním prostředí používáno pro označení prakticky jakékoli katastrofy.³⁵ Obecný konsensus nad rozsahem pojmu holokaust však neexistuje. Pojem holokaust měl představovat oběť bohu, a tudíž jeho význam byl v řečtině spíše náboženský. Prezentace slova holokaust jako zápalná oběť však vyvolává dojem, že miliony židů usmrcených v plynových komorách, byly obětovány bohu

³² Tamtéž, str. 27.

³³ Wiesel, E. *Noc*. 2. vyd. Praha: Sefer, 2007., str. 34

³⁴ Jaký je význam slova holocaust? In: abchistory.cz. [online]. 14.1.2015. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.abchistory.cz/cl1801739066-jaky-je-vyznam-slova-holocaust---holokaust.htm>

³⁵ Tamtéž.

v dobrém slova smyslu. Toto je ovšem pro Židy nepřijatelná prezentace.³⁶ Židé z těchto důvodů preferují pro genocidu svého národa za druhé světové války hebrejský výraz šoa, což je pojem pocházející z Bible a znamenající zničení, záhubu či zmar. Uvádí se, že patrně první, kdo použil slovo holokaust pro nacistické vyhlazování Židů, byl nositel Nobelovy ceny míru Elie Wiesel (1928–2016) ve svém románu *Noc* (*La Nuit*, 1958) a to ve smyslu „zničení ohněm“. Nicméně až do vzniku amerického televizního seriálu *Holocaust* (1978) zůstával tento termín prakticky neznámý. Devítidílný seriál přesně popisoval nacistické perzekuce.³⁷ V posledních letech je ale situace taková, že například izraelský státní ústav Yad Vašem a řada židovských historiků vztahují pojem holokaust především na vyvražďování Židů nebo jiných skupin označených jako rasově méněcenné za druhé světové války, jako byli např. Romové či homosexuálové.³⁸

Pojmy holokaust a šoa mají přitom zvláštní platnost. Zatímco platí, že holokaust byl genocidou, potom jen jedna genocida, právě ta protižidovská z období nacismu, byla holokaustem, šoa. Fakta o šoa totiž vytvářejí historicky tragicky jedinečný obraz vyhlazování jednoho národa.³⁹ Je to název pro detailně naplánovaný likvidační proces, celospolečenskou mašinerii sloužící smrti. Holokaust měl svou přesnou technologii zahrnující identifikaci židovských obětí, jejich okradení, sociální a ekonomické ponížení, shromáždění na jednom místě, zabití. Jako takový holokaust označuje genocidu zvláštního druhu, a to nejen co do způsobu provedení, ale i motivace. Z hlediska vrahů si totiž příští oběti zasloužily smrt jen proto, že se narodily. A jejich potomci byli dokonce k smrti odsouzeni ještě dříve, než byli počati.⁴⁰

Holokaust byla nacistická politika systematického, státem provozovaného pronásledování a hromadného vyvražďování, především židovského obyvatelstva. V širším slova smyslu je slovem holokaust označován i celý nacistický perzekuční systém věznic, káznic a táborů jako celek, respektive nacistická perzekuce všech etnických, náboženských a politických skupin.⁴¹ V rámci genocidy namířené na židovské

³⁶ PAVLÁT, L. Šoa nebo holokaust? In: *temata.rozhlas.cz*. [online]. 1.5.2016. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/leo-pavlat-soa-nebo-holokaust--1608647

³⁷ BARTEL, S.J. *HOLOCAUST-Ztracená slova*. MAYDAY spol.s.r.o. 2006., str. 34

³⁸ Jaký je význam slova holokaust? In: *abchistory.cz*. [online]. 14.1.2015. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.abchistory.cz/cl1801739066-jaky-je-vyznam-slova-holokaust--holokaust.htm>

³⁹ PAVLÁT, Leo. Genocida, holokaust a šoa. In: *temata.rozhlas.cz*. [online]. 27.2.2011. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/genocida-holokaust-a-soa-7993849>

⁴⁰ Tamtéž.

⁴¹ Bibliografie dějin českých zemí. *Holocaust* [online]. [Cit. 10.12.2019]. Dostupné z: <https://biblio.hiu.cas.cz/authorities/14374>

etnikum bylo vyvražděno kolem šesti milionů Židů. Pokud pod pojmem holokaust chápeme nacistickou perzekuci jako celek, hovoříme o počtu obětí holokaustu mezi 11 až 17 miliony lidí.⁴² Holokaust byla genocida zvláštního a neslýchaného druhu.⁴³ Šoa je jedinečným termínem moderní genocidy, od které se však odlišuje především ve třech bodech:

1. ve zprůmyslnění a zefektivnění celého systému, industrializace vražd a maximální využití těl obětí: průmyslové zpracování kostí, vlasů, kůže;
2. v byrokratizaci celého systému nenese odpovědnost nikdo, je jen kolečkem ve stroji;
3. v dehumanizaci obětí: vězni byli nuceni nosit vězeňské uniformy, které je měly zbavit individuality, jsou označeni číslem, vlasy mají ostříhány.⁴⁴ Šoa se odlišuje od jiných genocid, a to tím, že je iracionální, globální a totální. Toto o ní tvrdí Jehuda Bauer, jeden z nejvýznamnějších historiků Šoa. Šoa byla předělovou událostí v dějinách celého lidstva způsobená mravním selháním civilizace.⁴⁵

Americký historik rakouského původu Raul Hilberg charakterizoval etapy šoa ve čtyřech bodech:

1. definice skupiny lidí, kteří mají být do tohoto procesu vtaženi;
2. vyvlastnění jejich majetku;
3. koncentrace obětí na určeném místě;
4. vyhlazení obětí deportacemi do vyhlazovacích táborů.⁴⁶

Slovo holokaust by mohlo být aplikováno i na jiné masakry, či genocidy, a to bez ohledu na lokalitu či konkrétní událost. Jednalo by se např. o genocidu Arménů v Turecku po 1. světové válce, kde zahynulo v důsledku přesídlovacího dekretu na jeden a půl milionu lidí.⁴⁷

⁴² MAR. Smrad prasat. In: *bezpolitickékorektnosti.cz*. [online]. 8.9.2016 [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <http://www.bezpolitickékorektnosti.cz/?p=77484>

⁴³ BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009. str. 10

⁴⁴ LUDVÍKOVÁ, M. Holocaust Židů během druhé světové války (šoa). In: *modernidejiny.cz*. [online]. 29.11.2014. Aktualizováno 3.12.2014 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.modernidejiny.cz/clanek/holocaust-zidu-behem-druhe-svetove-valky-soa/>

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ JENÍKOVÁ, Jitka. Krvelační Turci proti proradným Arménům. Proč 103 let stará genocida paralyzuje Malou Asii. In: *Info.cz*. [online]. 24.4.2018. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://www.info.cz/svet/krvelacni-turci-proti-proradnym-armenum-proc-103-let-stara-genocida-paralyzuje-malou-asii-28705.html>

2 Nástin vývoje holokaustu

2.1. Počátky antisemitismu

Židovská historie na území dnešního Izraele začala hluboko před začátkem našeho letopočtu. Podle Bible před více než 3000 lety. Ačkoliv antisemitismus tak, jak jej známe v dnešní době, neexistoval, Židé vyznávající specifické náboženství jednoho boha představovali již ve starověku mezi ostatními národy blízkého východu ojedinelou a těžko pochopitelnou komunitu. Ačkoliv se projevy nenávisti vůči Židům v tehdejší Judei podstatně lišily od moderních forem antisemitismu, právě zde a v této době byl položen základ mnohým stereotypním mýtům o Židech, které bychom mohli registrovat až do dnešních dní.⁴⁸

Již od dob Izraelského království a vlád mnoha mocností existovaly snahy Židy vytlačit a ponížít. V době vlády Heroda Velikého, což je i období Ježíše Nazaretského, došlo k zásadním mezníkům v historii antisemitismu a nenávistných projevů proti Židům a jejich tradici. V této době se začal z tradičního judaismu utvářet a odpoutávat nový náboženský proud křesťanství, který se chtěl od původního judaismu odvrátit, protože ho považoval za starý a nemoderní. Zároveň byli tradičně Židé obviňováni ze smrti Ježíše, a to zapříčinilo dlouhodobou nenávist mezi oběma proudy.⁴⁹ Toto období dalo vzniknout antisemitským mýtům, jako bylo trávení studní či rituální vraždy, které byly Židům připisovány.⁵⁰

První a druhá židovská válka skončila pro Židy tragicky. Jednak byl dobyt Jeruzalém římskými legiemi a jednak byl zbořen druhý jeruzalémský chrám, jehož zboření představovalo pro Židy absolutní morální katastrofu. Těmito událostmi pomalu končil život Židů v Judei a ti byli nuceni stěhovat se mimo oblast a žili v menšinách. Jejich naděje na vytvoření samostatného státu byly na několik století pohřbeny.⁵¹

Nenávist vůči Židům je a byla „nejstarší nenávistí“ vůči skupině lidí, kteří měli rozdílné náboženské a kulturní tradice. Ačkoli naše současná euro-americká civilizace vycházela také z judaistických kořenů, setkávali se příslušníci židovského národa

⁴⁸ Holocaust.cz. *Historický vývoj antisemitismu*. [online]. 27.8.2019. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-...antisemitismu/protizidovske-ostojev-dobe-antiky/>

⁴⁹Tamtéž.

⁵⁰Tamtéž.

⁵¹Tamtéž.

s nepřátelstvím od starověku. Po definitivním vypovězení z území Palestiny se Židé ve středověké Evropě usazovali nejčastěji jako obchodníci, ale od začátku 13. století se na ně vztahovala řada omezujících zákonů. Židům zůstal v podstatě obchod s penězi, který křesťané považovali za lichvu a jim obchod s úročením jako takový byl přísně zapovězen.⁵² Např. v českých zemích za vlády Přemysla Otakara II byla Židům zaručena nedotknutelnost života, zdraví a majetku. Pod ochranou byly jejich synagogy a pohřebiště. Byla potvrzena jejich autonomie a byli součástí jurisdikce panovníka. Půjčování peněz mělo svá pravidla a Židé byli služebníky krále.⁵³ To, že existovali oficiálně trpění křesťanští lichváři, je kapitola jiná. Pro nás mělo toto význam ve vznikající nenávisti vůči židovským „lichvářům.“ Pro většinovou společnost představovali ty, kteří dostali šanci na spásu, ale promarnili ji neuznáním Ježíše za vykupitele.⁵⁴

S vývojem moderní společnosti a její sekularizací se předsudky vůči Židům nevytrácely. Naopak se překlápěly v nenávist založenou na etnickém a národnostním základě. Antisemitismus jako nový pojem se v 19. století stal populární ideologií. Byl přítomen v programech politických stran a v neposlední řadě kulminoval vlnou antisemitských afér, které po několika stoletích oživovaly staré středověké pověry o Židech toužících po krvi křesťanů. Do své krajní fáze se dostal v období druhé světové války, během které byla většina židovského obyvatelstva Evropy vyhnána nebo zavražděna.⁵⁵

Bezprostředním podnětem pro vzestup moderního antisemitismu byl úpadek liberální politiky a liberálního hospodářství, k němuž přispěla hospodářská krize, jež vypukla v roce 1873. Ta ovlivňovala hospodářství evropských zemí až do konce 19. století. Toto se netýkalo pouze politiky, ale i postavení člověka ve společnosti. Čím dál více politiků, žurnalistů a dalších veřejně činných lidí hledalo alternativní způsoby, jak společnost uspořádat. Začala se ztrácet víra v celkový společenský pokrok a ruku v ruce s tímto se stupňoval i nacionalismus. Ten propagoval protiliberální koncepty

⁵² GRAUSS, František. Nepřátelství vůči Židům ve středověku. In: *glosy.info*. [online]. 30.6.2005. [Cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <http://glosy.info/texty/nepreatelstvi-vuci-zidum-ve-stredoveku/>

⁵³ Židé v českých zemích. *History revue*. RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3, str. 54-56

⁵⁴ Holocaust.cz. *Historický vývoj antisemitismu*. [online]. 27.8.2019. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-..antisemitismu/protizidovske-ostojev-dobe-antiky/>

⁵⁵ Tamtéž.

národního hospodářství, nezříkal se hospodářských bojkotů a chtěl vyloučit ze všeho odlišné skupiny.⁵⁶

Židovští podnikatelé a žurnalisté hráli mimořádnou roli v rozvoji a propagaci liberalismu. Nebyli ovšem otci této myšlenky a také nebyli jediní, kdo se aktivně zapojil do tržního hospodářství a obchodů na burze. Jejich podnikání bylo kdysi omezeno na finance a obchod, a tudíž byli na kapitalistické uspořádání lépe připraveni. Toto ale platilo i pro spoustu jiných nežidovských podnikatelů. Tento fakt moderní antisemité přehlíželi a místo toho, aby došlo k pochopení tržního hospodářství, bylo jednodušší najít oběť mezi těmi, kteří se v této oblasti velice dobře orientovali.

Nejvýznamnější vzestup moderního antisemitismu se konal v Berlíně v 70. a 80. letech 19. století. V Habsburské monarchii se Vídeňské antisemitské hnutí hodně opíralo o nižší střední třídy, a to jednak o malé řemeslníky a živnostníky. Těmto nové poměry přinášely velké problémy, a tak toužili po dobách cechů a regulace hospodářského života.

Antisemitismus ovšem nebyl pouze vídeňskou záležitostí. Šířil se po celé monarchii, včetně českých zemí. Zde se antisemitské skupiny a tiskoviny objevují zejména od 80. let 19. století, a to především mezi radikálními nacionalisty (například některými mladočechy) a u zastánců politického katolicismu. Až do poloviny 90. let 19. století však antisemitismus hrál v české politice spíše okrajovou roli. Toto bylo způsobeno tím, že velké nacionálně-liberální strany (staročesi a mladočesi) se soustředily především na debaty a soupeření s německými politiky.⁵⁷

I přes tuto skutečnost nesmíme zapomenout na jednu z nejznámějších českých afér tzv. Hilsneriádu, která se odehrála na konci března roku 1899. Jednalo se o vraždu křesťanské dívky Anežky Hružové, ze které byl obviněn mladík židovského původu Leopold Hilsner. Hilsner byl nedoučený švec, tulák a pocházel z Polné ve východních Čechách. Byl zatčen, obviněn a uvězněn, ačkoliv k jeho obvinění bylo pramálo důkazů. 19 letá Anežka z Malé Věžnice, učící se za švadlenu v Polné, odešla ten den z dílny, ale domů už se nevrátila. Byla brutálně zavražděna. Dívku vrah nejprve přiškrtl a pak jí podřízl hrdlo.⁵⁸ Její tělo se našlo až po třech dnech, a to na Bílou sobotu. Velikonoce toho

⁵⁶ Holocaust.cz. *Historický vývoj antisemitismu*. [online]. 27.8.2019. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-antisemitismu/moderni-antisemitismus/>

⁵⁷ Holocaust.cz. *Historický vývoj antisemitismu*. [online]. 27.8.2019. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-antisemitismu/moderni-antisemitismus/>

⁵⁸ Doplatil Masaryk na hysterii kolem rituální vraždy? History revue. RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3, str. 58-59

roku připadaly na židovský svátek Pesach, a tak se někteří občané domnívali, že šlo o rituální vraždu. Tuto teorii podpořil i pitevní nález, kde se uvádělo, že množství krve nalezené na místě, neodpovídalo z daleka tomu, kolik jí musela ztratit. Povídačky tvrdily, že Židé dávají na Velikonoce krev do svých nekvašených chlebů macesů, a tak se našel další důvod k podnícení židovské nenávisti. Případ je živnou půdou antisemitů a ti si tuto příležitost nenechají ujít. Kampaň proti Židům se rozbíhá jak na rakouském, tak na českém území ihned po Hilsnerově zatčení. Novináři se ve svých článcích snaží přesvědčit veřejnost, že rituální vražda je cosi běžného a vodu na oheň přileje i obžaloba, ačkoliv sama o rituální vraždě pochybuje. Díky Karlu Baxovi, který stojí na straně obžaloby, se o kauzu zajímá skoro celá Evropa. Přiživí se na ní i obchodníci, kteří vyvěšují do výloh karikatury Židů, v novinách se objevují různé epigramy a zesměšňující články.⁵⁹ Leopold Hilsner byl obviněn na základě nepřímých svědectví. První den vazby nechal soudce přivést svědkyni, která měla Hilsnera identifikovat. Ta byla totiž v době vraždy vylekána neznámým mužem poblíž místa činu. Svědkyně ovšem popřela, že by viděla Hilsnera. Již toto mělo stačit, aby byl Leopold Hilsner propuštěn. Bohužel se tak nestalo, a to na nátlak antisemitských kruhů. Proces s Hilsnerem proběhl v září téhož roku a setkal se s obrovským zájmem veřejnosti. I přes spoustu nepřímých důkazů, konfliktů, rozporů a nesrovnalostí bývala mohla obhajoba zvítězit. Naneštěstí však byla ve všech bodech poražena. Hilsner byl odsouzen k trestu smrti a pod tlakem se přiznal, včetně udání dalších dvou nevinných lidí. Později toto tvrzení odvolal.⁶⁰ Do procesu vstoupil také Tomáš Garrigue Masaryk, který byl v té době rozporuplnou postavou českého života. Postavil se za Hilsnera, ale ne v tom smyslu bránit ho jako osobu, ale absolutně odmítal spojitost rituální vraždy. Chtěl prokázat, že vražda byla součástí antisemitské ideologie. Masaryk nečekal, že proti rituální vraždě povede samostatný boj. Proti němu se postavila část národa včetně jeho studentů, kteří ho nazývali židovským zaprodancem. Masaryka proces zaujal natolik, že začal studovat kriminalistické postupy a fyziologii a na základě svých poznatků vydal i brožuru s názvem „*Nutno revidovat proces polenský*“. Masaryk v něm deklaroval a rozporoval pitvu i závěry lékařů. Ve své brožuře se ovšem také nezapomněl pochlubit tím, že získal nezákonně předmět doličný, který byl součástí vyšetřování. To bylo ovšem hrubé porušení zákona a Masaryk byl naštěstí potrestán pouze nízkou pokutou. Jeho brožura byla ovšem státním zástupcem zakázána a výtisky

⁵⁹ Doplatil Masaryk na hysterii kolem rituální vraždy? History revue. RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3, str. 58-59

⁶⁰ MÜLLEROVÁ, Eva. Hilsneriáda. In: ČRG.cz. [online]. 13.1.2008 [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://www.crg.cz/sekce/historie/referaty/19-stoleti/hilsneriada.htm>

zkonfiskovány.⁶¹ Masaryk byl dokonce úřady obviněn z narušování klidného procesu s Leopoldem Hilsnerem.⁶² Avšak na základě jeho protestů a soudních posudků byl trest Hilsnerovi zrušen. Bohužel byl o rok později obviněn z další vraždy ženy, která se stala již před dvěma roky. Byl na něj uvalen trest smrti, který byl ale poté změněn na doživotí. Po osmnácti letech byl propuštěn a žil ještě dalších deset let. K vraždě Anežky Hružové se nakonec na smrtelné posteli přiznal její bratr. Údajně ji zavraždil kvůli dědictví, o jehož velkou část by přišel Anežčinou svatbou. Ovšem tato verze byla také zkoumána, a to přímo při rozhovorech s knězem, který ho na poslední cestě doprovázel. Ani tato verze nebyla nikdy na sto procent potvrzena. Ačkoliv je případ Hilsnera s největší pravděpodobností těžká justiční chyba, o čemž svědčí nejen vedení průkazního řízení či manipulace se svědky, nebyl proces nikdy obnoven. Víra v jeho vinu je hluboce zakořeněná mezi lidovými vrstvami. Pověry o rituální vraždě dodnes přetrvávají a můžeme se s nimi setkat zcela otevřeně, a to na stránkách xenofobně a antisemitsky zaměřených novin či publikací vydávaných po zrušení cenzury od roku 1989.⁶³

2.2. Antisemitismus v Německu

Německo vnímalo Židy jako konkurenci a spojovalo je s neúspěchem svojí země a se všemi jejími nezdary. Nacisté sami navázali na tradici německého a mezinárodního antisemitismu. Zneužili teorii moderního biologického rasismu, který na základě antropologických výzkumů definoval i rasy podružné. Podstatné pro ně byly i teorie sociálního Darwinismu, kde platilo, že silnější vyhrává a existuje teorie přirozeného výběru.⁶⁴ Za otce „moderního rasismu“ bývá považován Joseph Arthur comte de Gobineau, jež je autorem knihy Esej o nerovnosti lidských ras, jejíž hlavním obsahem je teorie, že národ a čistota krve jsou podstatným faktorem historie. Rovnocennost lidských ras neuznával a považoval ji za vrozenou. Tyto scestné názory se staly základem pro rasové teorie dějin. Na Gobineauovo učení navázal také Adolf Hitler a svojí nenávisť k Židům se propracoval k nauce o rasách a zredukoval ji pouze na protiklad mezi židovskou a árijskou rasou.⁶⁵

⁶¹ Hilsneriáda a Masarykovo bizarní angažmá, *makrofagblok.wordpress.com*: [online]. 21.2.2017. [Cit. 20.1.2020]. Dostupné z: <https://makrofagblog.wordpress.com/2017/02/21/hilsneriada-a-masarykovo-angazma/>

⁶² Hilsnerova aféra, *Masarykovaspolecnost.cz*: [online]. [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: <https://masarykovaspolecnost.cz/zivotopis/hilsnerova-afera>

⁶³ PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer. 2001., str. 261-262

⁶⁴ LUDVÍKOVÁ, M. Historie holocaustu. In: *modernidejiny.cz*. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protektoratu-cechy-a-morava/>

⁶⁵ KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 30, 32

Německo přišlo po první světové válce o iluze. Muselo platit válečné reparace a přišlo o své mezinárodní postavení. Tohoto právě využila ve 20. letech vzniklá Nacionálněsocialistická německá dělnická strana (původně Německá dělnická strana) a antisemitismus se stal součástí její ideologie. Adolf Hitler se potom dostává v roce 1920 do vedení této strany. V roce 1933 se podařilo Hitlerovi sjednotit úřad říšského kancléře a prezidenta a tímto zavedl vůdcovský princip, vůdcovskou moc.⁶⁶ Od té doby byli Židé vystavováni neustálému tlaku a diskriminačním opatřením. Během dvacátých a třicátých let vycházelo i mnoho antisemitských článků či periodik. Němci se za tu dobu stali svědky vydání až 2000 omezení a administrativních opatření pro židovské obyvatelstvo. Postup nacistů však nebyl naměřen jen proti Židům, ale také proti homosexuálům, Romům, hendikepovaným či odpůrcům NSDAP.⁶⁷

Nacisté vytvořili ucelený systém zákonů, podle kterých museli Židé prokazovat svůj původ. Stanovili identifikační systém, který určoval, kdo byl považován za Žida, židovského míšence prvního a druhého stupně. Za Žida byl považován každý, kdo měl alespoň tři židovské prarodiče, ačkoliv jeho rodiče a on sám byl například pokřtěn či bez vyznání. Kdo měl pouze dva nebo jednoho židovského prarodiče, mohl být považován za míšence, ovšem pouze za předpokladu, že sám nikdy nebyl členem židovské obce, případně nevstoupil v manželství s židovskou osobou. Norimberské zákony, nechutný výtvor nacistů, vymyslel dokonce pojem poloviční Žid, třetinový Žid nebo osminový Žid.⁶⁸ Zaveden byl také pojem hanobení rasy, který zapovídal intimní styk rasově podřadných osob s árijci.⁶⁹

Přijetím norimberských zákonů v září 1935 se Židé stali osobami druhé kategorie. „Arizace německého hospodářství“ v letech 1935–1938 vedla ke stále sílícímu tlaku na židovské obchodníky, kteří často museli své zboží prodávat pod cenou. Dalším krokem se stala tzv. katalogizace židovských firem. Bylo zaregistrováno na 100 000 podniků, z nichž plnou polovinu museli jejich majitelé prodat za zlomek hodnoty. Řadu firem

⁶⁶ CÍLEK, R. *Holocaust-zřetězení zla*. Praha: P3K, 2007., str. 40

⁶⁷ LUDVÍKOVÁ, M. Historie holocaustu. In: modernidejiny.cz. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protektoratu-cechy-a-morava/>

⁶⁸ SPIEGEL, P. *Kdo jsou Židé?* Brno: Barristel a Principal, 2007., str. 20

⁶⁹ LUDVÍKOVÁ, M. Historie holocaustu. In: modernidejiny.cz. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protektoratu-cechy-a-morava/>

nacisté jednoduše zkonfiskovali.⁷⁰ Dva z norimberských zákonů – zákon o říšském občanství a zákon na ochranu německé krve a cti postupně zbavil Židy možnosti, jakkoliv se podílet na smysluplném životě země.⁷¹

Protizidovská nařízení v Německu vyvrcholila v létě 1938, kdy se museli Židé registrovat a byli označeni průkazem s písmenem „J.“ Ke zlegalizování násilí proti židovskému obyvatelstvu posloužila tzv. Křišťálová noc. V průběhu jediné noci na území tehdejšího Německa, Rakouska a pohraničních oblastí Československa, z 9. na 10. listopadu roku 1938, bylo zničeno a vyrabováno na cca 7500 obchodů, vypáleno cca 1200 synagog, z toho na padesát v českém a moravském pohraničí, zavražděno bylo cca 91 příslušníků židovského vyznání a cca 30.000 obyvatel bylo zatčeno a uvězněno v koncentračních táborech.⁷² Byť šlo legitimně o německé říšské občany. Křišťálová noc, její organizace, provedení, přímé důsledky a vše ostatní, co následovalo, byly výsledkem dlouhodobé, pečlivé a systematické přípravy režimu říšského kancléře Adolfa Hitlera na válku. Vše bylo plánováno už téměř od jeho nástupu do funkce. Záminkou pro realizaci Křišťálové noci posloužila vražda německého diplomata v Paříži Ernsta von Ratha židovským mladíkem Herschele Grynszpanem.⁷³ Mladík se mstil za deportaci svých rodičů za německo-polskou hranici, které nastalo po mnichovském diktátu.⁷⁴ Jeho rodiče žili přes 27 let v Hannoveru a jejich syn v Paříži. Když se od sestry dozvěděl, co se stalo, byl tak rozhořčen, že odjel k německé ambasádě s cílem velvyslance zabít. Vystřelil na Ratha pět kulek, z nichž ho dvě zasáhly. Když se o střelbě dozvěděl Hitler, vyslal do Paříže svoje dvorní lékaře. První ranní noviny v Německu označily židovský národ za vrahy. Zároveň nezapomněly připomenout, že již tři roky před tímto činem zabil další německý Žid David Frankfurter Wilhelma Gustloffa, jež stál v čele nacistické organizace Němců žijících ve Švýcarsku. Ještě ten den byla zahájena trestní opatření. Byly zastaveny všechny židovské noviny a časopisy, což zpretrhalo komunikační vazby mezi Židy

⁷⁰OTA, Roman. Křišťálová noc se stala počátkem zkázy. In: *novinky.cz*. [online]. 9.11.2018. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/historie/clanek/kristalova-noc-se-stala-pocatkem-zkazy-pogrom-na-zidy-robekl-pred-80-lety-40253557>

⁷¹KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 35

⁷²LUDVÍKOVÁ, M. Historie holocaustu. In: *modernidejiny.cz*. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protectoratu-cechy-a-morava/>

⁷³ŠAJTAR, Jaroslav. Křišťálová noc v Německu: Záminkou běsnění nacistů se stala vražda německého úředníka v Paříži. In: *Reflex.cz*. [online]. 9.11.2019. [Cit. 2.1.2020]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/90526/kristalova-noc-v-nemecku-zaminkou-besneni-nacistu-se-stala-vrazda-nemeckeho-urednika-v-parizi.html>

⁷⁴SEEMANN, Richard. Sedmdesát let od říšské křišťálové noci. In: *rozhlas.cz*. [online]. 8.11.2008. [Cit. 2.1.2020]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/cro6/komentare/_zprava/sedmdesat-let-od-riske-kristalove-noci--513067

a jejich rádci v záležitostech emigrace. Toto opatření mělo za cíl rozbít židovskou komunitu a zbavit ji posledních vazeb, které ji držely pohromadě. Zároveň bylo oznámeno, že židovské děti nesmějí navštěvovat židovské školy a byly pozastaveny židovské kulturní aktivity.⁷⁵ Tímto činem propukla obrovská rasová nenávisť vůči všem Židům a bylo raženo heslo „Oko za oko, zub za zub.“

2.3. Konečné řešení židovské otázky

V otázkách šoa nebyli historikové zajedno. Jedni tvrdili, že toto bylo plánováno již před válkou a jiní, že se tato myšlenka zrodila až v letech válečných. Nejdříve začal Hitler plánovat deportaci Židů např. na Madagaskar nebo do Palestiny. Jakmile však už bylo možné hromadné vraždění, začala vznikat ghetta a došlo k přípravám masového vyvražďování obyvatel. Židé byli soustředěni v ghettech a poté měli být deportováni na Východ k likvidaci. Většina Židů v těchto ghettech však zemřela. Hygienické nedostatky a nevyhovující stravovací podmínky byly smrtící. Probíhaly tedy i další dílčí popravy, které však byly pro vraždící jednotky psychicky náročné. Začaly se také používat nové metody-plynové vozy. Toto ale nemělo také ten „správný účinek“ a později začala být efektivnější plynová zařízení. V rámci akce Reinhard nacisté vybudovali vyhlazovací tábory se stabilními plynovými komorami: Chelmno (1941), Treblinka (1941), Belžec (1941) či Sobibor (1942). K budování plynových komor bylo přikročeno na základě usnesení státních sekretářů ministerstev a vyšších velitelů SS, kteří se sešli 20. ledna 1942 na konferenci ve Wannsee u Berlína. Na poradě bylo za předsednictví Reinharda Heydricha rozhodnuto přikročit k realizaci „konečného řešení židovské otázky“.⁷⁶ O „*Endlösung der Judenfrage*“, jak eufemisticky tuto skutečnost nacisté nazývali, se zabývalo IV. oddělení vedené A. Eichmannem a vyhlazovací tábory poté spadaly pod H. Himmlera. Jedenáct milionů evropských Židů mělo být využito zprvu jako pracovní síla a poté zlikvidováno.⁷⁷

Pronásledování Židů bylo d'ábelské a zruďné a bylo prováděno s chladnou systematičností. Teorie o přirozeném výběru ras našla svou praktickou realizaci v Himmlerově představě o řádu dobré krve a je možné ji považovat za zárodek konečného řešení židovské otázky. Hitler zcela otevřeně tvrdil, že Židé v Německu budou

⁷⁵ GILBERT, M. *Křišťálová noc*. Praha: BB/Art s.r.o., 2007., str. 22-24

⁷⁶ LUDVÍKOVÁ, M. Historie holocaustu. In: modernidejiny.cz. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protektoratu-cechy-a-morava/>

⁷⁷ PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer. 2001., str. 341

vyvraždění, a že toto čeká Židy po celé Evropě.⁷⁸ Židovská otázka byla pro nacisty celosvětovým problémem. Vymýcení Židů ze světa bylo pojato pseudonáboženským, mesiánským způsobem. Na řešení tohoto problému závisela budoucnost lidstva.⁷⁹

2.4. Nacistická perzekuce v českých zemích

"Po tisíc let náležely k životnímu prostoru německého národa česko-moravské země."

Touto větou začínal výnos říšského kancléře Adolfa Hitlera, kterým oficiálně 16. března 1939 vyhlásil Protektorát Čechy a Morava. V roce 2019 uběhlo sedmdesát let od tragického okamžiku československých dějin.⁸⁰ Češi měli na začátku války zůstat na místě a napomáhat tak úspěchu německých zbraní. Až později mělo přijít zúčtování a český národ měl být vymazán z Evropy, ve které neměl dle Hitlera co dělat.⁸¹ Na válku nebylo nacistické Německo ještě zcela připraveno, a tak Hitler na československého prezidenta Emila Háchu tak naléhal, aby se Československo vzdalo Německu bez boje, až se mu to konečně podařilo. Díky tomu mohli nacisté začít na našem území uplatňovat protižidovskou politiku.⁸²

Po obsazení českých oblastí postoupených Mnichovskou dohodou-Sudety a po okupaci českého vnitrozemí se stali obyvatelé vnitrozemí příslušníky protektorátu, na rozdíl od sudetských Němců, kteří byli říšskými příslušníky.⁸³ Spousta obyvatel prchala do vnitrozemí, a to včetně Židů a lidé se jich báli. Začali je také obviňovat z událostí, které nastaly. K březnu 1939 bylo na území Protektorátu evidováno přibližně 135.000 osob, které Norimberské zákony označovaly za Židy či míšence a z toho můžeme mluvit o cca 15.000 emigrantů z Rakouska a Německa.⁸⁴

V protektorátu probíhala nejdříve snaha evidované Židy vystěhovat, avšak krátce po vzniku Norimberských zákonů vznikla nová opatření a zákazy, jejichž cílem bylo Židy totálně psychicky zničit, vytlačit ze společenského života a v poslední řadě fyzicky zdecimovat. Nemohli např. vstupovat do parků, lázní, divadel, vycházet po dvacáté

⁷⁸ CÍLEK, R. *Holocaust-zřetězení zla*. Praha: P3K, 2007., str. 42

⁷⁹ BAUER, J. *Úvahy o holokaustu*. Praha: Academia, 2009., str. 38

⁸⁰ HARTMANN, D. 16.3.1939: Vyhlášen Protektorát Čechy a Morava. In: *rozhlas.cz*. [online]. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/devitky/1939/_zprava/553715

⁸¹ <https://ekonom.ihned.cz/c1-66519920-protektorat-cechy-a-morava-vyrabovana-hitlerova-zbrojirna>

⁸² Vstup na nábřeží zakázán. *History revue*. RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3, str. 59-60

⁸³ ŠPIČÁKOVÁ, K. Zástupy Čechů opustily po Mnichovu Sudety. Víc jich však zůstalo. S Němci měli úzké vazby. In: *ct24.ceskatelevize.cz*. [online]. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2554789-zastupy-cechu-opustily-po-mnichovu-sudety-vic-jich-vsak-zustalo-s-nemci-meli-uzke>

⁸⁴ PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer. 2001., str. 341

hodině ven. Od roku 1941 musejí všichni Židé starší šesti let nosit na oblečení viditelně přišitou žlutou hvězdu s černým nápisem Jude.⁸⁵ Ve čtyřicátých letech byla také zahájena arizace židovského majetku, která navazovala na vyvlastňování majetku českého obyvatelstva. Byla zavedena první protizidovská opatření v souladu s Norimberskými zákony. K těm prvním patřilo Nařízení o židovském majetku, které dávalo okupačním orgánům širokou moc. Mohl být totiž konfiskován jak majetek, který vlastnili Židé úplně nebo částečně, ale i majetek, který byl pod silným židovským vlivem. Tato scestná definice se tedy při zabavování majetku mohla vykládat dle samotného úředníka.⁸⁶ První deportace z území protektorátu probíhaly v roce 1939, a to na území Generálního gouvernementu Niska nad Saskem, kde měla být vytvořena židovská rezervace. Další transporty byly pozastaveny a začalo se využívat lokálních ghatt, kde byli Židé shromažďováni a poté měli být určeni pro úplnou likvidaci ve vyhlazovacích táborech. Do určité doby se dařilo i emigraci. Z počátku byla německými úřady vítána. Zbavili se židovského obyvatelstva a zmocnili se jejich majetku. Ačkoliv o pár let později probíhala již emigrace ilegální a většinou se Židé chtěli dostat do tehdejší Palestiny, byla velice nebezpečná a smrt na cestě našlo spousty lidí. I přes tuto skutečnost se podařilo do Palestiny dostat cca 6000 československým Židům.⁸⁷

Brzy však přišly na řadu nucené odjezdy do koncentračních táborů. První transporty z protektorátu mířily do Lodže, a to z Moravské Ostravy. Lodže však postupem času nebyla schopná přijímat další osoby, a tak padlo rozhodnutí o ghettoizaci Židů v Terezíně.⁸⁸ O zřízení terezínské přestupní stanice padlo rozhodnutí na dvou poradách, které svolal Reinhard Heydrich pro urychlení příprav na „konečné řešení židovské otázky.“ V tajných záznamech se dokonce myslelo na to, že až bude budoucnost očištěna od nenáviděné rasy, stane se Terezín střediskem německého života.⁸⁹

V Terezíně zřídili nacisté sběrný tábor, kam byly postupně sváženy tisíce Židů, nejen z protektorátu, ale i z Dánska, Rakouska, Nizozemska a později i ze Slovenska a Maďarska. Zde měli být soustředěni do té doby, než bude připravena na Východě jejich konečná likvidace. V ghettu bylo vězněno i tisíce dětí a snahou židovské samosprávy, která byla pod vládou nacistické komandatury, jim bylo snahou alespoň částečně odlehčit.

⁸⁵ Vstup na nábřeží zakázán. History revue. RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3, str. 59-60

⁸⁶ Tamtéž.

⁸⁷ PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer. 2001. str. 344

⁸⁸ LUDVÍKOVÁ, M. *Historie holocaustu*. In: modernidejiny.cz. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protektoratu-cechy-a-morava/>

⁸⁹ CÍLEK, R. *Holocaust-zřetězení zla*. Praha: P3K, 2007., str. 117

Probíhala zde tajná vyučování a částečně byl povolen i kulturní život. Toto ovšem pod zástěrkou zastření pravdy a osudu, který byl Židům určen. Za necelé čtyři roky prošlo Terezínem celkem 140.000 židovských vězňů a ke konci války jich přibylo ještě dalších 15.000, kteří byli přivezeni z koncentračních táborů vyklízených před postupující frontou.⁹⁰

Do ghetta transporty přijížděly, ale také z něj odjížděly do míst vyhlazování a otrocké práce. Od října 1942 směřovaly téměř všechny do Osvětimi – Březinky (Auschwitz – Birkenau), nejstrašnějšího koncentračního a vyhlazovacího tábora. Z terezínského ghetta bylo vypraveno celkem 63 transportů, jimiž odjelo více než 87 000 osob. Z nich se dočkalo osvobození jen necelých 3 800 lidí. Mezi těmito deportovanými byli i nejmladší vězni. Na 7500 jich zahynulo, osvobození se dočkalo jen 245. Přímo v ghettu pak zahynulo dalších 400 dětí. O životě nejmladších obětí vypovídají verše, deníky, ilegálně vydávané časopisy a tisíce kreseb – většinou to jediné, co po nich zůstalo.⁹¹ Od roku 1941 do roku 1945 prošlo Terezínem na 155 000 Židů. Zahynulo jich tady 35 000 a dalších 83 000 zemřelo v transportech, vyhlazovacích táborech a při pochodech smrti.⁹²

Německými koncentračními tábory, věznicemi a káznicemi prošlo 450 tisíc československých občanů (podle zjištění Českého svazu bojovníků za svobodu z roku 1998, kdy se začalo jednat o odškodnění těch, kteří ještě žili). Asi 335 tisíc lidí bylo usmrceno. Převážná většina mrtvých pocházela z řad Židů: bylo jich 277 tisíc a z toho 15 tisíc dětí. Lidé, kteří se vrátili z koncentračních táborů, tam pobývali v průměru 22 měsíců. Mnozí byli fyzicky i duševně zničeni tak, že předčasně umírali. Při masových represáliích proti obyvatelstvu protektorátu na podzim 1941, za prvního stanného práva, Němci popravili, nebo jinak zlikvidovali 500 lidí. Za druhého stanného práva, vyhlášeného po atentátu na říšského protektora Reinharda Heydricha od května do začátku července 1942, přišlo o život na pět tisíc mužů a žen.⁹³

⁹⁰Památník Terezín.cz. [online]. [Cit. 29.11.2019]. © Památník Terezín 2017. Dostupné z: <https://www.pamatnik-terezin.cz ›files › pracovni-list-hd-web>

⁹¹ Tamtéž.

⁹² CÍLEK, R. *Holocaust-zřetězení zla*. Praha: P3K, 2007., str. 274

⁹³ PACNER, Karel. Když se nad těmito čísly zamyslíte, udělá se Vám zle. In: *iDnes.cz*. [online]. 27.4.2015. [Cit. 29.10.2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/druha-svetova-valka-v-cislech.A150417_150247_vojenstvi_kuz

2.5. Konec druhé světové války

Období hrůz pomalu končilo a ti, co měli to štěstí a přežili koncentrační tábor, se museli vydávat na „*pochody smrti*.“ Himmlerův příkaz, že žádný z vězňů nesměl padnout živý do rukou nepřítele, byl stále od nacistických stoupenců plněn. Stovky zubožených vězňů putovali zasněženou krajinou a umírali buď podél cest vyčerpáním nebo kulkou do týla. Ty, co přežili, přepadali strach a beznaděje. Lidé a společnost na ně nebyli připraveni ani materiálně, ani psychicky. Z mnohých rodin přežili třeba jen jedinci, kteří ještě marně čekali na návrat přeživších příbuzných. Lidé z protektorátu nechtěli ale věřit tomu, jaké hrůzy nejen Židy v koncentračních táborech potkaly. Po válce se však začínaly objevovat první písemná svědectví a paradoxně začínal narůstat opět antisemitismus. Vše a všichni se museli „odgermanizovat.“ Češi se chtěli mstít a Židé padali za oběti znovu. Ti, co se přihlásili k německé národnosti, automaticky přicházeli o občanství československé. Mluvit německy na ulici se nevyplácelo a spousta lidí byla internována opět do malé pevnosti v Terezíně. Paradoxně tam, kde si někteří prožili válečné hrůzy. Neochota panovala i v otázkách restitucí. Ty se vyřizovaly v minimálním množství. Majetek propadal státu, v zabavených bytech bydleli cizí lidé, stát vyvlastňoval... S chaosem v zemi musely pomáhat cizí organizace. Židé nebyli opět vítáni, a tak hromadně prchali do exilu. Emigraci do Palestiny paradoxně opět stát podporoval, protože Židé byli považováni za „*neproduktivní živly*.“ Odhadovalo se, že v letech 1945-1949 vycestovalo na Blízký východ 15-19 tisíc Židů.⁹⁴

2.6. Norimberské procesy

20. listopadu 1945 se začala psát další část historie, která byla zlomová z právního hlediska a měla další dopad na souzení vrahů, kteří se podíleli nebo mohli podílet na rasových zločinech během druhé světové války. Započaly soudy s nacistickými pohlaváry, které se nazývaly norimberskými procesy. Váleční zločinci byli souzeni v Norimberku před soudním tribunálem Spojenými státy americkými, Francií, Velkou Británií a Sovětským svazem za skutky spáchané na nevinných lidech. Škála závěrů z těchto soudních procesů je platná dodnes. Idea potrestat zločiny proti lidskosti byla známá již v průběhu války a názory na ni nebyly jednotné. Mezi USA a Velkou Británií byla přijata tzv. Svatojakubská deklarace, která již uvažovala o tom, jak zločiny potrestat. Velká Británie uvažovala o likvidaci Hitlera včetně jeho stoupenců, zato USA

⁹⁴ KUČEROVÁ, I. Návrat z koncentráku: Někteří Židé raději skončili se životem. History revue. RF HOBBY, s.r.o., 2019, č. 8, str. 8-10

navrhovala, aby tito zločinci byli zákonně souzeni. Sovětský svaz a Francie se nakonec k mezinárodnímu tribunálu připojila také a myšlenka nabyla jednoty mezi všemi zeměmi. Už tehdy se právníci zabývali otázkou odpovědnosti za válečné zločiny, které by měly být podle mezinárodního práva souzeny. V této době ještě nebyl např. pojem genocida a holokaust zavedeny, ale pod jiným označením byly souzeny a později se do práva dostaly jako zvláštní skutková podstata.⁹⁵ Soudní proces soudil 24 nacistických zločinců, ale ti nejpodstatnější jako byl Hitler, Himmler či Goebbels spáchali těsně před koncem války sebevraždu a již nemohli být mezinárodním tribunálem souzeni. Ostatní zločinci byli souzeni podle zákona č. 10 před americkými vojenskými tribunály. Jednání probíhalo před očima celého světa, a to symbolicky ve městě, kde se konaly monstrózní nacistické srazy. Spojenci chtěli tímto aktem ukázat kořeny nacistického běsnění. Justiční palác v Norimberku, který zůstal po bombardování města vcelku nedotčený, byl připraven tuto soudní mašinérii pojmout. Všichni si byli vědomi, že tento proces bude vzorem pro další souzení diktátorů. Do Norimberku byli vysláni nejlepší právníci, kteří díky vojákům, bývalým vězňům a reálným důkazům připravili obžalobu. Součástí obžaloby byly i filmy z koncentračních táborů, z mučení vězňů, poprav či ničení měst, o kterých nacisté tvrdili, že neproběhly. Tyto důkazy mluvily o opaku a dokazovaly, že nacistické výpovědi jsou lživé.⁹⁶ V Norimberku bylo nakonec vyneseno 12 rozsudků smrti, z nichž nakonec vykonáno bylo deset. Organizace jako gestapo, SS, SD, Říšská vláda, Sbor politických vůdců, Generální štáb a OKW byly prohlášeny za zločinecké. Nejvíce zločinců se podařilo dopadnout díky pečlivosti speciálního orgánu s názvem CROWCASS (Central Registry of War Criminals and Security Suspects). Tato organizace evidovala maximální informace z obsazených území týkající se zločinů, zločinců, včetně jejich nacional či zvláštních znamení. Tato data byla pak podrobně srovnávána a odesílána do Paříže, která měla databázi německých válečných zajatců. Tato databáze již v roce 1946 obsahovala neuvěřitelných 7 milionů evidenčních karet.⁹⁷ Vstupním vodítkem pro právní postup vůči nacistickým pohlavárům byl tzv. Charkovský proces, který se konal již v roce 1943. Zde byli Sovětským svazem souzeni, odsouzeni a také popraveni někteří tamní funkcionáři a členové SS. Pro Českou republiku mělo toto také význam v účasti výborného českého

⁹⁵JADRNÝ, Petr. Právník: Problémem norimberských procesů bylo určit individuální odpovědnost za válečné zločiny. In: *iRozhlas.cz*. [online]. 20.11.2018. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/historie/norimberske-procesy-vyroci-usa-velka-britanie-sovetsky-svaz-francie_1811202114_pj

⁹⁶PACNER, Karel. Göring se smál. Před sedmdesáti lety začal Norimberský proces s nacisty. In: *iDnes.cz*. [online]. 20.11.2015. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/norimbersky-proces-marsal-hermann-goring.A151120_155719_vojenstvi_kuz

⁹⁷HOŠEK, J. Norimberský proces. In: *rozhlas.cz*. 14.12.2005. [online]. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/wwii/1945/_zprava/211449

právnicka generála Bohuslava Ečera, který o Charkovském procesu sepsal anglickou publikaci a v Norimberku Českou republiku zastupoval. Vojenský tribunál v Norimberku posuzoval zločiny, které se staly pouze během války, takže případné zločiny spáchané před 1. zářím 1939 byly promlčeny. Spojenecká obžaloba se skládala celkem ze čtyř bodů. Jako první se jednalo o účast na společném plánu nebo spiknutí, které umožňovaly spáchat zločiny uváděné v dalších bodech obžaloby, což byly zločiny proti míru, válečné zločiny a zločiny proti lidskosti. První obvinění, což byli Hermann Göring, někdejší zástupce vůdce Rudolf Hess, šéf diplomacie Joachim von Ribbentrop nebo šéf vrchního velitelství německé branné moci Wilhelm Keitel byli předvoláni a na dotaz, zda se cítí vinni či nevinni, všichni svorně odpověděli, že jsou nevinní. Před tribunálem bylo předneseno 38.000 svědectví a např. zdrcující byla výpověď Rudolfa Höse, velitele koncentračního tábora Osvětim, který doznal, že během jeho vedení zde bylo popraveno cca 2,5 milionů Židů. Každý z obžalovaných se k soudnímu procesu stavěl jinak. Jedni si i přes různá svědectví byli jisti, že popraveni nebudou a jiní rezignovali. V průběhu procesu si však všichni jasně uvědomili, že se jedná o skutečnost, že jsou souzeni a budou nejspíše odsouzeni. Došlo tedy k tomu, že začali vinu svalovat jeden na druhého, ale především na Hitlera, Himmlera, Göbbelse a Bormanna. V každém případě 10 rozsudků smrti bylo provedeno. Göring spáchal před popravou ve vězení sebevraždu a u Bormanna bylo prokázáno, že zemřel již při obléhání Berlína. Další obžalovaní odešli s několikaletými tresty nebo byli obvinění zbaveni. Vyřízení účtů s Německem proběhlo díky tomuto procesu důsledně, ačkoliv mnoho osobností, kteří čisté svědomí rozhodně neměli, unikli bez trestu.⁹⁸ Byli i tací, kteří unikli ze země, ale spravedlivý trest je přece jen neminul. Jmenujme např. Adolfa Eichmanna, jednoho z hlavních organizátorů holokaustu. Architekt holokaustu po válce unikl do Argentiny, ale i přesto byl vypátrán izraelským Mosadem, vyslechnut, odvezen do Izraele, souzen a popraven.⁹⁹

2.7. Osvětimské procesy

Německý advokát Konrád Morgen se už v roce 1943 pokusil, avšak neúspěšně, dohnat před soud některé příslušníky SS, kteří se v Osvětimi dopouštěli svévolného vraždění. Poválečné soudy probíhaly až od roku 1947, kdy bylo odsouzeno pouze několik desítek zločinců, a to z tisíců příslušníků SS sloužících v Osvětimi. V roce 1963 byl zahájen tzv.

⁹⁸ WIRNITZER, Jan. Emoce projevil Eichmann jen kvůli barvě saka. In: *iDnes.cz*. [online]. 7.5.2016. [Cit. 5.1.2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/dokument-zalobce-bach-proces-eichmann-izrael-zide-holokaust.A160506_164438_zahranicni_jw

Frankfurtský proces, kde bylo souzeno 20 hlavních pachatelů účastných osvětimské katastrofy. V srpnu 1965 soud vynesl rozsudek, v němž bylo šest obžalovaných odsouzeno k odnětí svobody na doživotí a ostatní tresty se pohybovaly od čtrnácti do tří let vězení. Tři osoby byly zproštěny obvinění.¹⁰⁰ Na rozdíl od Norimberského procesu soudilo válečné zločince pouze Německo. Proces si nevyžádal ze začátku přílišnou popularitu, neboť minimum obyvatel Německa vůbec tušilo, co se v Osvětimi dělo za hrůzy. Proces se dostal do povědomí obyvatel až ve chvíli, kdy byl souzen Robert Mulka, zástupce Rudolfa Hösse, velitele koncentračního tábora Osvětim. Celý tribunál se dokonce musel přesunout do větších prostor, a to kvůli školním výpravám a hojně účasti široké veřejnosti.¹⁰¹ V průběhu procesu se dokonce frankfurtská soudní delegace vydala na exkurzi do Osvětimi, což nemělo obdoby. Cílem bylo získat co nejspolehlivější informace a zároveň dokázat, že obžalovaní byli na vyvražďování účastni, ač opět tvrdili, že o tom, co se děje ve vyhlazovacím táboře, nevěděli.¹⁰²

¹⁰⁰ <https://www.pamatnik-terezin.cz/files/pracovni-list-hd-web>

¹⁰¹ *Velké procesy: právo a spravedlnost v dějinách*. Příprava vydání Uwe Schultz; Milada Kouřimská a Milan Kouřimský. Praha: Brána, 1997. 427 s.

¹⁰² DENNY. Před půl stoletím začal ve Frankfurtu Osvětimský proces. In: *zidovskelisty.blog.cz*. [online]. 22.12.2013. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <http://zidovskelisty.blog.cz/1312/pred-pul-stoletim-zacal-ve-frankurtu-osvetimsky-proces>

3 Antisemitský historický revizionismus a popírači holokaustu

3.1. Historický revizionismus

Denialismus šoa je zpochybňování genocidy Židů za druhé světové války, která byla prováděna nacistickým Německem. Je to verbální trestný čin definovaný od 80. let 20. století, jehož podstatou je hlásání jiného než oficiálního postoje k této genocidě. Popírání holokaustu může být také prezentováno formou některých politických vyjádření. Zpochybňování holokaustu se řadí ke směru, jež nazýváme historický revizionismus. Tento, původně seriózní směr, byl v souladu s vědeckými metodami tímto novým proudem, vzhledem ke své povaze, víceméně zkompromitován a zpolitizován. Seriózní historikové tento směr zcela odmítali a přičítali mu pochybné metody a nespolehlivou práci s prameny za účelem falšování historie. Někteří revizionisté nezpochybňovali holokaust jako celek, ale jeho určité aspekty, např. plánovanost a rozsah.¹⁰⁴ Revizionismus pochází z latinského slova re-videre, re-visus, což znamená znovu prohlédnout či ověřit. Jednalo se o neustálou snahu změnit stávající stav, ideologii či většinový názor, jež se týkal společensky významné události. Pokoušel se prezentovat dějiny jiným pohledem, a to někdy i s politickým významem. Pojem je poprvé doložen k roku 1903 jako hanlivé označení sociálně-demokratických stran v marxismu, které měly snahu dosáhnout společenských změn pozvolnou a nenásilnou cestou při respektování zákonů.¹⁰⁵ Ve smyslu snah o revizi historie se poprvé objevil jako reakce na události první světové války.¹⁰⁶ Jednalo se o vlivné americké vědce, jež byli hluboce zneklidněni účastí Ameriky v této válce. Tito historikové se zabývali seriózním zkoumáním a jejich argumenty byla fakta. Popírači holokaustu se považovali za dědice těchto historiků, ačkoliv na rozdíl od nich pracovali s pseudofakty.¹⁰⁷ Americký historický revizionismus se započal ve dvacátých letech 19. století, kdy profesor Sydney B. Fay z Smith College vydal několik článků, ve kterých publikoval důvody vypuknutí

¹⁰³ Popírání holokaustu, *iuridictum.pecina.cz*: [online]. Poslední editace 18.6.2014. [Cit. 15.11.2019]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Pop%C3%ADr%C3%A1n%C3%AD_holokaustu

¹⁰⁴ LIPSTADTOVÁ D.: *Popírání holokaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Praha – Litomyšl 2001, str. 56

¹⁰⁵ ZVĚŘINA, P. Revizionismus, revizionista. In. *totalita.cz*. [online]. [Cit. 29.1.2020] Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/revizionismus.php>

¹⁰⁶ *Etymonline.com*. [online]. [Cit. 29.1.2020]. © 2001-2020 Douglas Harper. Dostupné z: <https://www.etymonline.com/search?q=revisionism>

¹⁰⁷ LIPSTADTOVÁ E. D.: *Popírání holokaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Praha – Litomyšl 2001, str. 56,

první světové války. Vydal také knihu, ve které použil oficiální materiály, které obhajovaly Německo jako zemi, která nechtěla do první světové války vůbec vstoupit. Údajně Německo válku nezosnovalo, ale dokonce vyvinulo velké úsilí k tomu, aby k ní nedošlo. Tak přišel na svět americký revizionismus.¹⁰⁸

3.2. Aspekty popírání holokaustu

Holokaust většinou nebývá popírán jako celek, ale bývají zpochybňovány jeho následující části jako jsou např.:

- Existence plynových komor;
- Zlehčování či popírání některých německých dokumentů;
- 6 milionů mrtvých je podvod, který slouží k placení válečných reparací Izraeli;¹⁰⁹
- Zpochybňování Deníku Anny Frankové;
- Využití cyklonu B.¹¹⁰

3.3. Překrucování pravdy-plynové komory, cyklon B, Deník Anny Frankové

Tyto tři argumenty jsou alfou a omegou popíračů holokaustu. K nim však existuje nesporné množství fyzických důkazů, které vylučují jakékoliv pochybnosti. Popírači a jejich „vůdce“ Faurisson (detailnější popis viz níže) byli přesvědčeni o tom, že cyklon B je zcela nevhodný k vraždění lidí. K tomuto předkládali důkazní materiál připravený k procesu s nacistickými pohlaváry, kde byl popsán bezpečný návod k jeho užívání. Instrukce popisovaly, že po použití cyklonu B na odstranění hmyzu, nelze dalších 20 hodin vstupovat do místnosti. Tohoto faktu se drželi popírači argumentací, jak tedy mohlo dojít k odstranění těl tak krátce po použití látky, když se do místnosti nemohlo vstupovat? Dané pokyny se ovšem týkaly použití cyklonu v soukromých domech, které byly plné nábytku, kobereců, polštářů atd. Plynové komory byly zcela jiného charakteru se speciálním odvětrávacím zařízením navrženým přímo pro ně a příslušníci SS nosili do

¹⁰⁸ LIPSTADTOVÁ E. D.: *Popírání holokaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Praha – Litomyšl 2001, str. 56,

¹⁰⁹ MIKO, Martin. Zpochybňování holokaustu je trestný čin v 16 státech aneb 4 nejčastější argumenty popíračů genocidy. In: *G.cz* [online]. 5.3.2018. [Cit. 3.1.2020] Dostupné z: <https://g.cz/zpochybnovani-holokaustu-je-trestny-cin-v-16-statech-aneb-4-nejcastejsi-argumenty-popiracu-genocidy/>

¹¹⁰ LIPSTADTOVÁ E. D.: *Popírání holokaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Praha – Litomyšl 2001, str. 278,

komor plynové masky. Názor popíračů měl podpořit teorii o tom, že použití smrtící látky bylo pro členy komand velice nebezpečné. Z toho důvodu popírá cyklon jakékoliv využití pro hromadné vraždění.¹¹¹

Co se plynových komor týkalo, tak zde popírači jednoznačně požadovali jeden jediný důkaz jejich existence. To, že plynové komory jsou nepopíratelný fakt, může prokázat ne jeden důkaz. Popírači ale aktivně odmítali jakákoliv osobní svědectví a požadovali fyzické důkazy. Jean Claude Pressac, francouzský chemik a lékárník, jenž byl také popíračem holokaustu, zpracoval rozsáhlou publikaci o táboře Auschwitz-Birkenau, ve které existenci těchto komor potvrzoval. Zrevidoval studii svoje názory a ta dokazovala pravdivost úkolu plynových komor.¹¹² Po vydání své knihy strávil také nějaký čas v sovětských archivech, kde našel další materiální nebo dokumentární podklady, které názory popíračů zcela vyvracely. Mezi Pressacovými důkazy byly např. objednávky, pracovní popisy, faktury, návody či zprávy o dokončení práce, které znovu potvrzovaly, že plynové komory byly určeny čistě k zabíjení lidí. Byla vypracována podrobná dokumentace o budování a vybavení smrtících systému, jako např., že sprchové hlavice nebyly napojeny na vodovodní potrubí atd...¹¹³

Popírači dále přišli s tvrzením, že Birkenau nesloužila k vyvražďování, ale jako karanténní a nemocniční tábor. Vycházeli z půdorysu z roku 1943, který ukazoval systém nemocničních zařízení a tvrdil, že proč by stavěli SS vyhlazovací tábor, když je přes „ulici“ nemocnice? To, že existoval ještě jeden, o rok mladší, oficiální zákres celého komplexu, který rozhodně není pojat jako nemocniční zařízení, už ale nemluvil.¹¹⁴

Deník Anny Frankové si popírači nejspíše vybrali cíleně. Tato útlá knížečka je vstupem do tématu holokaustu. Deník popisoval úvahy dospívající dívky, která se za války se svojí rodinou schovávala v Holandsku před deportací do vyhlazovacího tábora. Tím, že se popírači již přes třicet let snažili knihu znehodnotit a dokázat, že byla napsaná až po válce, mělo svůj záměr. Kniha byla a je totiž ve spoustě zemí povinnou četbou, je předkládána ve školách, učí se o ní. Tím, že si vybrali popírači za cíl mladé lidi, bylo důkazem, že chtěli na tuto skupinu zacílit a dostat ji na svoji stranu.¹¹⁵ Anne Franková

¹¹¹ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holokaustu, sílící útok na pravdu a paměť*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2001., str. 278-280

¹¹² Jean Claude Pressac [online], poslední editace 8.4.2019 20:09 [Cit. 3.12.2019] Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jean-Claude_Pressac

¹¹³ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holokaustu, sílící útok na pravdu a paměť*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2001., str. 280-282

¹¹⁴ Tamtéž, str. 284

¹¹⁵ Tamtéž, str. 285

dostala svůj deník ke třináctým narozeninám s tím, že se chtěla stát spisovatelkou. To, že se jí její přání nevědomky splnilo, a že její knížka se stala celosvětovým fenoménem, nemohla tušit. Když v roce 1942 přišl její sestře povolávací rozkaz k nuceným pracím do Německa, rozhodli se s rodinou se skrývat v zadním traktu domu, který byl za dveřmi otcovy kanceláře. Tam se skrývali v naprosté tichosti skoro dva roky, a ještě k nimi přibyla další rodina. Bohužel byli v srpnu roku 1944 odhaleni. Doteď se neví, kdo je prozradil. Celá rodina putovala do Osvětimi a poté do Bergen-Belsenu. Tam, těsně ke konci války, všichni kromě otce zemřeli. Zápisník otci předala rodinná přítelkyně, která ho zachránila po vyzrazení úkrytu. Poprvé vyšel v roce 1947 a dosud se ho prodalo přes 30 milionů výtisků. Otec tak splnil Annino přání stát se spisovatelkou.¹¹⁶ Otto Frank před vydáním knihy podrobil deník drobným korekturám a vynechal některé pasáže, které by se mohly dotknout rodiny, jako např. Anne vztah k matce, či poznámky o sexualitě nebo menstruaci. Když deník vyšel, byly provedeny další změny. Popírači díky těmto změnám podporovali tvrzení, že žádný původní deník neexistoval. Apelovali na dvojí strojopis, různá písma a papír, který se začal vyrábět až v padesátých letech. Poprvé se o deníku jako o falzifikátu začalo mluvit ve Švédsku a obvinění se roznesla až do Německa, kdy podvrh podpořili středoškolský profesor-bývalý člen SS a další člen ultrapravicové strany. Otto Frank je zažaloval za urážku, za zneuctění mrtvého člověka a antisemitismu. Případ se pak vyrovnal mimosoudně, kdy obžalovaní pravost zápisníku uznali. Za podvrh ho také považovali popírači jako Butz a Irving viz níže. Další soudy ale deník za podvrh nepovažovaly. Spory o pravost trvaly dalších třicet let. Poté, co otec Anne zemřel, dostal se deník do správy nizozemského Státního ústavu pro válečné dokumenty. Ten začal prověřovat jeho autentičnost-písmo, papír, inkoust, lepidlo, poštovní známky, dopisy fotografie... Závěry výzkumu byly jasné. Deník napsala jedna jediná osoba. Opravy v deníku měly dílčí charakter a rozhodně neměnily jeho obsah a smysl. Opět se potvrdila teze, že popírači neměli žádný vztah k základním pravdám a důkazům.¹¹⁷

3.4. Popírači holokaustu

Za popírače holokaustu můžeme označit paranoidní osoby s xenofobním a rasovými názory, kteří věří v existenci tajemného židovského spiknutí a jsou odpůrci základních

¹¹⁶ NĚMCOVÁ, K. Vydal ji nacistům otcův známý? History revue. RF HOBBY, s.r.o., 2015, č. 11, str. 92

¹¹⁷ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holokaustu, sílící útok na pravdu a paměť*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2001., str. 286-292

demokratických myšlenek.¹¹⁸ Popírače můžeme dělit do dvou skupin. Na šířitele a na tvůrce. Tvůrci jsou úzká skupinka, jež se prezentují v roli solidních historiků a jsou napojeni na extrémní pravicová hnutí. Jejich cílem je revidovat a zpřesňovat historická bádání. Tvůrci jsou v tomto případě popírači historických faktů. Většina těchto osob byla také již pro své názory odsouzena. Šířitelé jsou ti, kteří myšlenky popíračů prezentují dál. Z velké části se jedná o osoby z řad neonacistů. Popírači nejenže zpochybňují holokaust jako historický fakt, ale popírají existence plynových komor, brání jméno Adolfa Hitlera, odmítají podíl na masovém vraždění Židů, či např. obviňují oběti holokaustu z komplotu ve snaze obhájit existenci státu Izrael atd. K notoricky známým popíračům holokaustu patří především Ernst Zündel (vydavatel knihy *Zemřelo skutečně šest milionů?*), Fred A. Leuchter (autor Leuchterovy zprávy, jejímž cílem bylo popřít existenci plynových komor v táborech a používání plynu Cyklon B) a Robert Faurisson, který např. zpochybňuje pravost Deníku Anny Frankové.¹¹⁹ K dalším známým popíračům holokaustu patří i hnutí Hamas z pásma Gazy, ale v minulosti to byli i nacističtí předáci, jež svorně u civilního soudu tvrdili, že o zabíjení Židů nejen v koncentračních táborech neměli potuchy. Patřil mezi ně např. důstojník Karl Wolff, člen Himmlerova štábu, při jehož soudním procesu byly odhaleny zločinné mechanismy vražedné mašinérie holokaustu. Aktuálně můžeme mezi popírače holokaustu zařadit iránského prezidenta Mahmúda Ahmanínežáda, jež je zastáncem teorie, že je holokaust mýtus, a že je lživý a uměle vytvořený a Izrael by měl být vymazán z mapy světa.

Velká část popíračů holokaustu má několik společných znaků. Za první, jsou to vždycky antisemité. Popírání holokaustu lze tedy chápat jako formu antisemitismu. Za druhé, většina z nich podporuje neofašistické skupiny a sekty. Za třetí, jsou to většinou rasisté, kteří věří v rasistické kategorie a v nadřazenost „árijské rasy“. V neposlední řadě platí, že s popírači nelze vést dialog. Pro ně je popírání holokaustu fakt, konstatování historického údaje a neexistence genocidy je mimo jakoukoliv diskuzi. Popírání je pilířem jejich antisemitského, rasistického a fašistického postoje.¹²⁰

Jak bylo zmíněno, protagonisté popírání holokaustu vidí své kořeny u historiků z první poloviny 20. století. Jejich snahou byla reinterpetace důvodů a pozadí první světové války, kdy byl kladen důraz na chyby dohodových mocností a roce Německa ve

¹¹⁸SOVADINA, J. Popírači Holocaustu-absolutní lháři. In: *moderni-dejiny.cz*. [online]. 12.12.2009. [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/file/id/174/>

¹¹⁹ LIPSTADTOVÁ, E. D. *Popírání holokaustu, sílící útok na pravdu a paměť*. Praha, Litomyšl: Paseka, 2001., str. 201-206

¹²⁰ EAGELSTONE, R. *Postmodernismus a popírání holokaustu*. Praha, Triton, 2005, str. 14-15

válce byla chápána relativně. Co se týče druhé světové války, tak zde jsou především spojenci srovnávání s nacistickým Německem, a to např. z důvodu shazování bomb na osvobozená města. Tyto dva pohledy byly poprvé obohaceny o popírání holokaustu francouzským fašistou Mauricem Bardéchem, a to krátce po skončení druhé světové války. Bardéche ve svých dokumentech tvrdil, že ze spisů o tzv. konečném řešení vyplývá, že se týkalo pouze shromáždění Židů v jedné rezervaci. Nacistické Německo bránil zároveň názorem, že akce v koncentračních táborech mohly spadat pod osobní politiku Heinricha Himmlera. Bardéche dále zpochybnil existenci plynových komor, a to výroky, že jedovatého plynu bylo použito pouze pro hubení vší. Tento zásadní bod popírání holokaustu pak převzali víceméně všichni budoucí popírači.¹²¹

Za otce popíračů můžeme ovšem považovat dalšího Francouze, Paula Rassiniera. Jeho myšlenky byly nebezpečné v tom, že sám prošel koncentračním táborem Buchenwald a Dora-Mittelbau. Ve svých prvotních pracích se zaměřil na obhajobu nacistických zločinů, nikoliv na popírání holokaustu. Pokusil se podat jiný, zkreslený názor týkající se koncentračních táborů. Z týrání vězňů obviňoval kápa-dozorce, nikoliv vedení SS a považoval některé hrůzy z táborů za přehnané. Dále také nepovažoval koncentrační tábory za něco divného a obhajoval jejich existenci již ze středověku či starověku. Názory Rassiniera, jako je znevažování svědectví a obhajoba SS, u něj vedly později k antisemitismu a samotnému popírání holokaustu. Dokonce úplně odmítl vraždění v plynových komorách. Tuto „pohádku“ si prý vymysleli sionisté, neboť jejich snahou bylo vymámit z Německa co nejvyšší válečné reparace. Francouzský popírač taktéž kritizoval Norimberský proces, a to stylem, kdy ho přirovnával k inkvizici, která donutila obžalované ke lživým výpovědím. Terčem Rassinierovy kritiky se stali historikové holokaustu Raul Hilberg a Hannah Arendtová. Jejich podklady zpochybňoval taktikou, kterou převzalo mnoho popíračů. Překrucoval fakta, vytrhával z kontextu citace a lží útočil na vědu a paměť.¹²²

K první generaci popíračů patřili Američané Harry Elmer Barnes a Austin App. Původně byl Barnes uznávaným historikem a revizionistou první světové války. Od tohoto však překročil k druhé světové válce, kdy úmyslně zaměňoval agresora s defensorem a toto spojil s očišťováním hitlerovského Německa. Významně předznamenal popírání holokaustu tím, že považoval vyhlazování Židů za teorii a pokusil

¹²¹ KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 236-238

¹²² Tamtéž.

se zpochybnit existenci plynových komor. Germanofil Barnes byl také spjat s nenávisí vůči Židům a Izraeli jako takovém.¹²³

Austin App zabrousil ve svém popírání do takových mezí, kdy obhajoval jednotlivé nacistické činy jako např. vypálení Lidic a tvrdil, že na toto měli nacisté právo. Dokonce vyhlazování Židů nezpochybňoval, ale ospravedlňoval. Kladl na stejnou úroveň jak chování nacistů za války, tak i např. chování Američanů či Rusů. Jeho taktika však narazila na fakt genocidy Židů. Posunul se tedy k otevřenému popírání holokaustu. App především tvrdil, že nacisté chtěli Židy donutit k emigraci, a ne je zlikvidovat. Židé, kteří válku přežili, jsou podle Appa důkazem o nesmyslnosti holokaustu. Výsledkem jeho teorií bylo to, že Židé vymysleli „švindl se šesti miliony,“ (což je jeho známá publikace) aby mohli vydírat finančně západní Německo.¹²⁴

Další hanopis útočící na holokaust vyšel v roce 1974 pod názvem *Zemřelo skutečně šest milionů? Konečně pravda*. Jeho autorem byl Richard Verrall alias Richard Harwood. Naznačoval, že „příběh o šesti milionech Židů“ byl pouhou propagandou a přidával k tomu tezi, že sloužil k politickým účelům a vydírání. Tvrdil, že holokaust byl používán k podkopávání národnosti, národní hrdosti a ohrožoval samotnou rasu. Ze lži obviňoval Židy a vztahy mezi nimi a nacistickým Německem podával tak, že antisemitismus té doby byl ohleduplný a byl odůvodněn tím, že povzbuzoval Židy k emigraci, která vlastně napomohla Židům k založení vlastní národní domoviny. Chtěl obhájit dobrý úmysl vystěhování Židů na Madagaskar, a to tak, že tvrdil, že o Madagaskaru uvažoval už kdysi Theodor Herzl ve svém spise *Židovský stát*. Vysvětluje také, že „konečné řešení“ znamenalo vystěhování Židů na Východ, a ne jejich likvidaci. Byl to také expert na hru s čísly, kdy záměrně dezinterpretoval data z Chambersovy encyklopedie a z Amerického židovského spojeného distribučního výboru a došel k závěru, že za války mohlo zemřít maximálně 1,5 milionů Židů. Jeho další hanopisy se týkaly podrývání faktu o genocidě Židů, kdy čerpal z dobových pramenů a snažil se namluvit, že o zabíjení Židů není v těchto podkladech ani zmínka a jedinou interpretací konečného řešení byla deportace na Východ a využití Židů jako pracovních kapacit. Harwood dále podkopával výpovědi obžalovaných v Norimberském procesu, kdy tvrdil, že nacisté byli k doznání donuceni. Absolutně také znevažoval Deník Anny Frankové, o kterém tvrdil, že to byl „bestsellerový podvod.“ Jako poslední kapka jeho popírání byla dezinterpretace zprávy

¹²³ Tamtéž, s. 239-240.

¹²⁴ KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 240.

Mezinárodního výboru Červeného kříže z roku 1948, která popisovala jeho činnost za druhé světové války.¹²⁵

Velice vynalézavý způsob, jak znehodnotit fakta o holokaustu, zvolil univerzitní profesor Arthur Butz. Ve své knize s názvem *Podvod dvacátého století* použil jako zdroj různé citace historiků, odborné texty, či literaturu věnující se tomuto tématu. Tato pseudoodborná publikace by mohla být velice nebezpečná pro čtenáře, který nebyl do tématu zcela zasvěcen, či není až tak vnímavý. Butz definoval holokaust jako podvod dvacátého stolení, ne-li celé historie. Dle něj, nejenže mělo za druhé světové války dojít k falšování dokumentů, které exekuce Židů dokládaly, ale byly padělané i magnetofonové pásky s výpověďmi obžalovaných nacistů během Norimberského procesu. Tento podvod se pak rozšířil médií, které ovládali Židé. Butz dále napadal funkci vyhlazovacího tábora Osvětim. Plynové komory, selekce, cyklon B a další se snažil interpretovat jiným způsobem a celý výklad měl nabýt dojmu, že vyvražďování Židů v Osvětimi bylo pouze domnělé. Butz vědomě lhal a důkazní materiály používal opačně, než byly prezentovány. Jako příklad můžeme uvést termín „Sonderbehandlung,“ který znamenal ve skutečnosti popravu bez soudu. Butz však použil k interpretaci výpověď nacistů, kteří při Norimberském procesu definovali tento pojem jako „preferenční zacházení.“ Celá jeho kniha byla popsána podobným jazykem.¹²⁶

Další pseudovědecké společenství, které se snažilo proniknout do povědomí, byli popírači koncentrující se kolem amerického Institutu pro historickou revizi, který vznikl v sedmdesátých letech. Členové vypsali odměnu pro toho, kdo prokáže používání plynových komor k vyvražďování Židů.¹²⁷ Ředitel institutu William David McCalden na konci léta 1979 vypsál soutěž, že zaplatí tomu, kdo prokáže plynování Židů v komorách, 50.000 dolarů. V prvním roce vypsání soutěže nejevila média o toto zájem, a tak se McCalden rozhodl, že ji podpoří tím, že zašle několika známým osobnostem, které přežily holokaust, výzvu, ve které měly prokázat, že v Osvětimi umírali Židé. Soutěž měla podmínky typu doba pobytu v koncentračním táboře, doba internace, přesné datum zplynování osob, kterého byli svědky, technický popis zplynování, důkazy jako např. fotky, deníky atd. Na výzvu reagoval i Mel Mermelstein, jehož rodina v Osvětimi zemřela. Poslal veškeré podklady, které soutěž vyžadovala s tím, že pokud od IHR neobdrží do určitého data výsledky, zahájí s nimi občanský soudní spor. Což se také stalo.

¹²⁵ Tamtéž., str. 242-243.

¹²⁶ KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., str. 243.

¹²⁷ Tamtéž, s. 243-244.

Soud Mermelsteinovu obžalobu uznal a IHR musel zaplatit odškodné ve výši 40.000 dolarů za bolestné včetně dalších 50.000 dolarů výhry, která byla nabídnuta v soutěži. Další z takových výzev obdržel i Simon Wiesenthal, slavný „lovec nacistů“ s tím, že jemu byla jednak nabídnuta tato částka za prokázání zplynování osob židovského původu a k tomu dalších 25.000 dolarů za prokázání pravdivosti Deníku Anny Frankové. Wiesenthal s účastí na soutěži souhlasil, ale později z ní odstoupil. Porota, která měla posuzovat „příhlášky“, byla tvořena z členů IHR, což znamenalo, že byla zaujatá. Členy poroty byly známé firmy jako Butz, Faurisson a Ditleib Felderer. Poslední jmenovaný vydával antisemitský bulletin a byl také odsouzen k devíti měsícům vězení za šíření štvavých materiálů. V této žalobě byl Felderer obviněn z toho, že poslal členům evropské židovské komunity obálky s kusy špeku a chomáče vlasů s žádostí, aby identifikovali maďarské vězně zplynované v Osvětimi. IHR byla v každém případě známá svými rasistickými názory, urážkami státu Izrael a s tím související potlačení práv a svobod k projevu u amerických občanů.¹²⁸ Institut je sice stále výkonný, avšak jeho „slavná“ epocha již skončila. Pokud bychom chtěli mít skupinku popíračů holokaustu kompletní, a to z pohledu jejich aktivit, „důležitosti“ a odvahy rozporovat fakta, je nezbytné zmínit jméno David Irving. V současné době je tím nejznámějším rozporovatelem holokaustu. Je to lhář, antisemita a soudem uznaný rasista. Jeho matka, se kterou se naposledy viděl, se ho kvůli Hitlerovi zřekla a jeho bratr si kvůli němu raději změnil příjmení. Z kdysi respektovaného spisovatele se stala hvězda ultrapravice. Irving zašel se svými tvrzeními tak daleko, kdy nejenže popíral existenci plynových komor, které údajně Poláci postavili až po válce, ale dovolil si vyslat do světa zprávu, že Židé neměli lepšího přítele, než byl Hitler, který je chránil, a že cigarety jsou horší než holokaust. Chtěl dokonce založit společnost přeživších holokaust. Irving o sobě dokonce tvrdil, že je Hitlerovým životopiscem, ačkoliv když Hitler zemřel, bylo Irvingovi 7 let. Jak k němu Hitler přišel? Údajně měl vnuknutí, že se jednou objeví autor jeho biografie. Irving toto považoval za naprostou pravdu, nebyl to vtip, nesmál se u toho. V sedmdesátých letech se totiž setkal s lékařem, který ošetřoval Hitlera po bombovém útoku hraběte Stauffenberga a z jejich rozhovoru vyplynulo, že Irving byl Hitlerovým „vnuknutím“, „mesiášem.“ Že se jednalo o absolutní patologii, nebylo pochyb. Výsledek byl ale ten, že Irving nebyl blázen, ba naopak, byl velice vychytralý a nebyl hloupý, ale jak je možné, že se z člověka, jehož otec bojoval proti Třetí říši, stal člověk s tímto názorem? Za druhé světové války

¹²⁸ LIPSTADTOVÁ E. D.: *Popírání holokaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Praha – Litomyšl 2001, str. 168-172.

se jeho otec už neobjevil a matka tvrdila, že za to může Hitler. Irvingovi tato osoba nějak přirostla k srdci a po neúspěšných studiích chemie a ekonomie odešel pracovat do německých hutí. Naučil se perfektně německy a stal se z něj velký znalec Třetí říše. Vydal knihu *Zničení Drážďan*, která se stala senzací a otevřela pohled na válku z německé perspektivy. Irving ale triumfoval v tom, že se stal modlou pro bývalé nacisty, kteří se mu svěřili se svými vzpomínkami, nostalgií či zápisky z deníků. V sedmdesátých letech vyšla jeho další kniha *Hitlerova válka*, která byla napsána z pohledu Adolfa. Byla psána formou, kdy Hitler sváděl vinu na všechny kolem. Rusko musel napadnout, jinak by napadlo Německo, Göbells byl strůjcem d'ábelského plánu na likvidaci Židů atd. Kniha byla napsána velice věrohodně a pokud se někdo v tématu neorientoval, pak mohla a může být velice důvěryhodná a nebezpečná. Irvingovy bestsellery se prodávaly velice dobře, a to tak dobře, až se z něj stal bohatý muž. Ovšem postupně ho historikové nazvali lhářem a potvrdili, že fakta překrucoval a jeho knihy jsou spíše mytologické než faktické. Čím bizarnější jeho názory byly, tím oblíbenější byl u neonacistů. Navrhl dokonce Rudolfa Hesse (německý politik, zástupce Hitlera) na Nobelovu cenu míru. Ke konci osmdesátých let se podělil se světem o prapodivný názor. Fotky na kost vychrtlých nebo mrtvých židovských vězňů v osvobozených koncentračních táborech okomentoval následovně: *"Úmyslně jsme uvnitř Německa vytvořili chaos, vyvolali jsme tak epidemie tyfu a dalších nemocí, jež vedly k těmto strašlivým scénám. A je symbolické pro naše pokrytectví, které existovalo na konci války, že jsme vzali tyhle hrozné fotky... Vybrali jsme je jako důkaz, že to byla spravedlivá válka a že naše cesta nebyla zbytečná."* Tímto označil za vrahy spojence, a ne německé nacisty.¹²⁹ Irving byl však časem potrestán. Za své lživé výroky s ním několik nakladatelství vypovědělo smlouvu a nejhorší byl prohraný soud s historičkou Deborah Lipstadvou, který ho stál 2 miliony liber. Byl bez peněz a potřeboval vydělat na půjčky, a tak začal přednášet pro neonacisty, kdy např. tvrdil, že Deník Anny Frankové byl napsán dodatečně po válce jejím otcem. V té době měl za sebou už zákaz vstupu do Austrálie, Itálie či Kanady a v Rakousku si odseděl několik měsíců. Aby se uživil, tak dokonce uspořádal „výlet“ do Osvětimi a Treblinky, kde turistům ukazoval „lázně a rekreační zařízení“ pro Židy.¹³⁰

Dějiny, tak, jak jim rozumíme, mají svoji historii. Jsou výsledkem určitého poznání a způsobu řešení. Historie má za cíl obnovit minulost tím, že ji znázorní. Historik musí

¹²⁹ Xmann.cz, BRETT Max. David Irving: Hitler si mě vybral, abych byl jeho životopiscem. In: *iDnes.cz*. [online]. 13.10.2010 [Cit. 5.2.2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/xman/styl/david-irving-hitler-si-me-vybral-abych-byl-jeho-zivotopiscem.A101012_134502_xman-styl_fro

¹³⁰Tamtéž.

být objektivní a musí se odpoutat od místa, na kterém se na světě nachází. Dále musí používat empirické důkazy a ty třídit. Historikové si sami vyberou směr, kterým se dají.¹³¹

3.5. Popírání holokaustu jako trestný čin

V několika zemích světa je popírání holokaustu kvalifikováno jako trestný čin. Např. v Německu a Rakousku berou tento trestný čin velmi vážně, neboť jeho konečným cílem je hlásání nacismu. Někteří bojovníci za svobodu tento názor ovšem nesdílí. V některých zemích jako je např. Velká Británie, či Skandinávské země považují za vyšší hodnotu svobodu projevu, a to na úkor jiných práv. Např. ve Španělsku shledal v roce 2007 soud zákon na popírání holokaustu za protiústavní. V posledních dvaceti letech vynalezli zastánci popírání různé strategie a nové finty, jak přenášet svá poselství. Fenomén popírání holokaustu se ale nevyhnul ani českým zemím. V devadesátých letech se jednalo o oživení antisemitských tendencí, které do postkomunistických zemí přinesla různá hnutí např. typu Skinheads nebo Ultranacionalisté. V českém prostředí se jednalo o vzory převzaté např. z Velké Británie. Tyto skupiny brzy pojal i teze o popírání holokaustu. Prošly dynamickým vývojem a zakořenily v České republice i jako relevantní politická síla. Uznávaly např. památku Rudolfa Hesse nebo popíraly počet obětí holokaustu. K tomuto patřila i určitá publikační činnost některých jedinců, která se ale postupem času stává spíše internetovou záležitostí. Někteří jedinci se dokonce vyslovili i proti paragrafům 260 a 262 trestního zákoníku, ale poprvé v roce 1999 zpochybnil veřejně Vladimír Skoupý, člen ultrapravicového hnutí Národní aliance, počet obětí holokaustu. Za tento čin pak čelil obvinění z hanobení rasy, národa a přesvědčení. Jeho stíhání bylo však zastaveno. Celá kauza vyvolala v české společnosti diskuzi o nutnosti zavést do právního řádu paragraf o popírání či zpochybňování holokaustu. Skoupý byl následně za další trestnou činnost, mimo jiné i za zpochybňování holokaustu, odsouzen na jeden rok vězení s odkládací podmínkou na čtyři roky. Další antisemitsky orientovaná politická strana-Republikánská strana Československa byla taktéž inspirována revizionistickou literaturou. Ve svém deníku Republika vydávala různé rasistické a urážlivé články, za které byl její člen Tomáš Kebza odsouzen. Další publikační činnost z devadesátých let, která byla určena především mladým lidem, kteří neměli mnoho povědomí o druhé světové válce, se postupem času přesunula na internetové stránky. Internet je momentálně nejúčinnějším prostředkem k šíření nenávisti včetně myšlenek popírání holokaustu.

¹³¹ EAGELSTONE, R. *Postmodernismus a popírání holokaustu*. Praha, Triton, 2005, str. 25

K popírání holokaustu ovšem slouží i další cesty, jako jsou kupříkladu písně extremistických a ultrapravicových skupin, ze zahraniční financované sítě překladatelů a distributorů revizionistické literatury či tištěné články periodik extremistických skupin. Jedna z nejznámějších kauz české popíračské historie je případ nedatované brožury *Osvětim fakta versus fikce*, která byla distribuována do českých středních škol a gymnázií učitelům dějepisu. Autorem byl Rudolf Seidl, což byl nejspíše pseudonym, protože nikdy nebyl vypátrán ani autor, ani distributor. Jde o typickou literaturu týkající se popírání holokaustu. Stopy brožury vedou do Belgie a vychází ze známých pramenů jako je Zündel, Faurisson či Irving. Policie v této věci zahájila trestní stíhání proti neznámému pachateli pro podezření ze spáchání trestného činu podle § 260 trestního zákona, podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka. Kritika brožury byla téměř okamžitá a distancovalo se od ní jak Sdružení historiků ČR, tak česká sekce Společné česko-německé komise pro školní dějepis. Trestní oznámení bylo zároveň podáno na Pavla Fabiána (zda se opět jednalo o pseudonym, nebylo jasné), ředitele webového portálu Národně vzdělávací institut, jež se zabýval tabuizovanými či kriminalizovanými tématy. Institut velice nápadně připomínal Institut pro historickou revizi, jež byl založen v Kalifornii v sedmdesátých letech viz kapitola 4.4. Popírači holokaustu. Členové tohoto českého institutu byli mediálně známí jak svými články, tak aktivitami, mezi něž patří nejen popírání holokaustu, ale i např. pokus o pochod pražským židovským městem v den výročí Křišťálové noci. Byli okresním soudem taktéž potrestáni, ale vyšší instancí jim byly tresty zmírněny.¹³² Komunikace se ovšem během virtuálního rozvoje přemístila na servery a weby, které jsou různě zakódovány, a tudíž jsou jejich správci těžko dohledatelní. Umístování nenávistných textů a článků na internet je velice problematická záležitost. Mnoho publikací pochází ze zahraničí např. z USA, kde není zpochybňování holokaustu trestným činem či pochází ze zemí, se kterými nemá Česká republika podepsané příslušné dohody a o rozšiřování xenofobie a nenávistných myšlenek či názorů platí odlišná jurisdikce. Jednou z dalších mediálních kauz byl případ Čechokanaďana Vladimíra Stwory, který na svém internetovém blogu zveřejnil překlad článku D. Cassidyho *Holocaust a jeho čtyřmiliónová varianta*, ve kterém jsou snižovány počty židovských obětí holokaustu a popírána existence plynových komor. Stwora byl v Praze odsouzen na deset měsíců podmíněně s odkladem na dva roky. Skutková podstata trestného činu byla naplněna tím, že zpochybnil nacistické genocidium za druhé světové

¹³² ŠEVČÍKOVÁ, Eva. Problematika popírání holokaustu v České republice. In: *karolinum.cz*. [online]. 2013 [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: https://karolinum.cz/data/clanek/616/Iuridica_1_2013_15_Sevcikova.pdf

války.¹³³ Předtím, než ovšem padl finální trest, byl rozsudek několikrát zrušen a Stwora byl zproštěn viny. Ačkoliv byl distributor znám, byl článek převzat ze serveru z USA, kde platí pro vyjádření podobných názorů jiná pravidla. I pro justici byla tato kauza celkem spornou záležitostí.¹³⁴

Následující země popírání holokaustu trestají a většina států k tomuto přistoupila v devadesátých letech. Jedná se o Belgie, Českou republiku, Francii, Izrael, Maďarsko, Německo, Lichtenštejnsko, Litvu, Lucembursko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Španělsko či Švýcarsko. Tvůrci zákona si uvědomují, že jakákoliv snaha o vzkříšení nacistické ideologie popíráním a zpochybňováním činů za druhé světové války je součástí antisemitismu a rasismu a odporuje principům demokratického státu. Ačkoliv je tento zákon přínosem, existují různé polemiky narážející na zákaz svobody slova či užívání různých protiprávních pojmů. Avšak vzhledem k minulosti a zkušenostech s totalitními režimy vedly národy k argumentaci, že ústavní či mezinárodní texty odkazující na svobodu slova, jsou spojeny s určitou zodpovědností a povinnostmi. Jsou tedy součástí respektu k ostatním, a tudíž může být svoboda projevu slova omezena, a to na základě ochrany pověsti práv a svobody jiných. Neklamným faktem je i to, že absolutní svoboda slova není bez konsekvencí. Pouze potvrzuje bagatelizaci a přehlížení projevů rasismu v České republice.¹³⁵

¹³³ ČULÍK, Jan. Vladimír Stwora odsouzen na dva roky podmíněně. In: *legacy.blisty.cz*. [online]. 8.9.2009. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://legacy.blisty.cz/art/48820.html>

¹³⁴ ŠEVČÍKOVÁ, Eva. Problematika popírání holokaustu v České republice. In: *karolinum.cz*. [online]. 2013 [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: https://karolinum.cz/data/clanek/616/Iuridica_1_2013_15_Sevcikova.pdf

¹³⁵ Tamtéž.

4 Dopad popírání holokaustu

Vnímání holokaustu je celkem problematické. Podstatným bodem je nahlížení na holokaust jako na německou vinu. Vše ostatní kolem je viny zproštěno. Jednoduše se jedná o názorovou mýlku, kdy má člověk snahu vše na ostatní svádět a tím být mimo tuto zodpovědnost. Na holokaust je třeba nazírat nejen jako na židovskou tragédii, ale jako na komplex událostí, které se vyrojily v moderní, civilizované, racionální společnosti, a tudíž je také jejím problémem.¹³⁶ Holokaust byl druhem metodické, důsledné vraždy, která probíhala za použití propracovaných byrokratických a technických nástrojů založené na rozumovém kalkulu. Hladké organizaci údajně velice pomohla oběť sama, která byla k celé situaci pasivní a dobrovolně se zpočátku vzdala. S nacistickým aparátem spolupracovala židovská elita, což je zvláštní, protože při likvidaci určité skupiny se vždy jako první zbavuje moc elity, aby nemohla ovlivnit další masy. Židovské Judenräte byly ale přesvědčeny, že tímto krokem zachrání více lidí, než kdyby s nacisty nespolupracovaly. Židovská tradice navíc zakazovala vydat jednoho pro záchranu mnoha. Počítalo se s tím, že oběti budou spolupracovat, a proto byly např. odváženy ve skupinkách, aby se nabylo dojmu, že jsou v bezpečí. Aby celá akce probíhala „v klidu“, bylo nutné z konkrétních osob vytvořit pouze čísla, či imaginární počty. Úředníci měli k dispozici pouze grafy nebo tabulky, proto pro ně byla morální vina vzdálená. Pro tuto práci nebyli vybíráni zaslepení či fanatici, naopak většina účastníků nebyla nějak zvrácená. Paradoxem je, že celá mašinérie nebyla prvotním Hitlerovým cílem, ale vzešla z byrokratického aparátu. K uskutečnění celého procesu bylo třeba spojení několika faktorů a tím byly radikální antisemitismus, účinný byrokratický aparát, pasivita lidí a antisemitská politika centralizovaného státu. Poté stačila už jen řádná selekce, přesunutí do ghatt a zabrnkání na německou přirozeně antisemitskou strunu. Nacisté byli mistry v metaforách a umělci propagandy, kde velice důležitě apelovali na čistotu-hygienu. Židy označovali za přenašeče chorob atd... Jak mohl holokaust nacistům projít? Také díky netečnosti a právu té doby. Holokaust se může opakovat, toto nelze vyloučit. Je třeba dialogu všech stran, je třeba se z minulosti poučit, je třeba ji vyprávět, interpretovat a nezapomenout.¹³⁷ 27. ledna 1945 byl osvobozen Rudou armádou vyhlazovací tábor Osvětim. O šedesát let později vyhlásilo Valné shromáždění Organizace spojených

¹³⁶ BAUMAN, Z. *Modernita a holocaust*. Praha: Slon, 2010, s. 12

¹³⁷ BAUMAN, Z. *Modernita a holocaust*. Praha: Slon, 2010, s. 26

národů 27. ledem Mezinárodním dnem památky obětí holokaustu a od roku 2006 je toto datum i významným památečným dnem pro Českou republiku.¹³⁸

V roce 2018 schválila Rada EU prohlášení k boji proti antisemitismu a k rozvoji společného bezpečnostního přístupu v rámci lepší ochrany židovských společenství a institucí v Evropě. V tomto prohlášení byla uznána skutečnost, že v některých zemích EU jsou židovské komunity v posledních letech nárůstem násilností a spáchaných trestných činů ohroženy teroristickými útoky. Poukazovala na fakt, že antisemitismus je stále hojně rozšířen, což potvrdila i ve své zprávě z roku 2018 Agentura pro lidská práva. Toto prohlášení apelovalo na členské státy, aby v rámci své ucelené strategie v boji proti antisemitismu prováděly preventivní opatření týkající se ochrany židovských občanů proti xenofobii, násilnému extremismu, rasismu či radikalizaci. Vyzývá členské státy ke zvýšené snaze k zajištění bezpečí těchto komunit.¹³⁹ Evropská unie a členské státy jsou ze zákona povinny učinit maximální opatření v boji proti antisemitismu a k ochraně židovského lidu. I přes tuto skutečnost se Židé i po skoro osmdesáti letech po holokaustu stávají terčem nenávistných útoků, urážek, vandalismu a různých forem diskriminace. S tímto je možné se setkat jak veřejně v okolí komunit, tak i na sociálních sítích. Např. antisemitismus v Německu je stále přítomen a je srovnatelný jako před třiceti lety a tím, že to není tabu, tak se vyskytuje častěji jak v ústní, tak fyzické formě. Přetrvávání antisemitismu brání Židům v žití svých životů a přináší neustálý strach a ohrožení. Tento fakt potvrdil i výzkum Agentury Evropské unie pro základní lidská práva (FRA). Tento byl proveden v letech 2012-2018 a týkal se diskriminace a zločinů proti Židům. Výsledná statistika jen potvrzovala fakt, že v několika zemích EU, kde Židé žijí po staletí, je více než jedna třetina, která uvažuje o emigraci právě z důvodů, že se zde necítí bezpečně. FRA shromažďuje každoročně důkazy, ze kterých by mělo být vidět, jak která země proti antisemitismu bojuje. Tyto podklady jsou ale zřídka kdy k dispozici. FRA taktéž provedla průzkum, ze kterého vyplývají zkušenosti Židů se zločiny z nenávisti, diskriminací a antisemitismem v Evropě. Výsledky průzkumu z dvanácti členských států jsou velmi šokující a dokazují, že antisemitismus je všudypřítomný, ba dokonce se považuje za „normální.“ Antisemitismus proniká do veřejné sféry a posiluje negativní vnímání o Židech. Pokud je člověk Žid, existuje vysoká pravděpodobnost, že bude kvůli svému

¹³⁸PAVLÁT, Leo. Izraelský holocaust? In: *plus.rozhlas.cz*. [online]. 27.1.2009. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/leo-pavlat-izraelsky-holocaust-7848252>

¹³⁹Publication office of the EU. *Zkušenosti a vnímání antisemitismu*: [online]. 23.4.2019. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/01ee9fd7-60ba-11e9-b6eb-01aa75ed71a1/language-cs/format-PDF/source-114980393>

předsevzetí napadán, a to v jakékoliv formě. Ať to tedy bude slovní útok, anebo trestný čin, vždy bude čelit ohrožení v jakékoliv formě. Za posledních pět let se antisemitismus zintenzivnil, je na vzestupu a lze ho považovat za závažný problém. Antisemitismus je velmi rozšířený nejen na sociálních sítích, ale také např. v politice. Za nejčastější antisemitské výroky můžeme považovat již tradiční teze popíračů holokaustu. Nejrozšířenější jsou to poznámky typu, že Židé se chovají vůči Palestincům jako nacisté, že Židé využívají holokaust ke zvýhodnění nebo že Židé mají příliš velkou moc. Pozitivní je ovšem reakce Evropského parlamentu, který přijal v roce 2017 usnesení v boji proti Antisemitismu, ve kterém vyzývá k většímu úsilí v boji na místní, vnitrostátní i evropské úrovni. Je inspirován řadou iniciativ Evropské komise, jak na evropské, tak i na světové úrovni. Jednou z iniciativ bylo např. jmenování koordinátora v boji proti antisemitismu nebo založení skupiny na vysoké úrovni EU v boji proti rasismu, xenofobii a dalším formám nesnášenlivosti.¹⁴⁰ Dále také došlo k dohodě s IT společnostmi na kodexu bezpečnostního chování k zabraňování nenávistných projevů online formou. Antisemitismus dosáhl v minulém roce největšího vzestupu od konce druhé světové války. Statistiky úřadů či orgánů Evropské unie toto svými sondážemi dokumentují. Nejsilnější nárůst protižidovských ataků evidují ve Francii a Německu. V Německu uvádějí statistiky až 4 útoky denně a patří i násilné činy, které bylo třeba ošetřit. Na Facebooku či Twitteru byly evidovány Jeruzalémskou Center for public Affair antisemitské útoky každých 83 vteřin. Jak už bylo řečeno, antisemitské verbální útoky se staly „normálem“ v několika evropských státech. Z těchto důvodů zvažují Židé emigraci nebo dokonce menší útoky vůbec nehlásí, a to s vědomím, že stát jim nebude nápomocen. Toto potvrzuje i soudní přelíčení ve Francii, kdy byl omilostněn muslim za zabití sousedky-Židovky. Důvodem ke zproštění obžaloby bylo to, že byl pod vlivem marihuany. Francie také eviduje plundrování židovských hřbitovů a v Německu radí Židům, aby na veřejnosti nenosili jarmulky. Velká Británie projednává oficiálně antisemitské útoky v labouristické straně, kde je evidentní, že její šéf má styky s antisemitskými teroristy. Absolutně šokující informace vycházejí z průzkumu, který potvrzuje, že vzrůstá opět názor, že Židé ovládají politiku. Tento názor vyplývá z neznalosti holokaustu. Většina mladých lidí v Německu, Rakousku či ve Francii netuší, co holokaust byl. Respondenti také tvrdí, že antisemitské chování je pouze reakcí na

¹⁴⁰Publication office of the EU. *Zkušenosti a vnímání antisemitismu*: [online]. 23.4.2019. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/01ee9fd7-60ba-11e9-b6eb-01aa75ed71a1/language-cs/format-PDF/source-114980393>

chování samotných Židů. Jen 54 % evropské populace hájí právo Židů na vlastní stát. Část také tvrdí, že Izrael zneužívá holokaust ve svůj vlastní prospěch viz téma Popírači holokaustu. Za povšimnutí v rámci tohoto tématu stojí postavení Maďarska a Polska. Ačkoliv se tyto země mohou jevit jako antisemitské viz jejich výroky a zákony, tak jsou stále pro Židy bezpečnější než např. západní státy jako je Švédsko, Holandsko či Belgie. Útoky v těchto zemích jsou minimální ve srovnání s výše uvedenými zeměmi, kde se doporučuje např. lidem, aby veřejně proizraelskou politiku neprojevovali a taktéž veřejně přiznávají, že nejsou schopni „svoje Židy“ uchránit. Jerusalem center for public Affairs také potvrzuje, že nejlepší vztahy má s visegrádskou čtyřkou, která chápe pojetí vlastních hranic a identity lépe, a to na základě vlastních zkušeností. Rozbory evropských vlád a medií se snaží nabudit dojem, že novodobý antisemitismus je pokračováním toho starého ultrapravicového, nacionalistického a pouze se znovu probral k životu, aby bojoval proti „nacistickému“ Izraeli. Tomuto pomohla v roce 1975 rezoluce OSN, ke které se připojil východní blok včetně afrických a muslimských zemí a klasifikoval Sionismus jako formu rasismu a rasové diskriminace. U sovětského bloku stojí za zmínku prvotní pomoc při vzniku státu Izrael v roce 1948, kde se zapojila i československá pomoc a pomohla tak v Izraeli zabránit masakru díky dodávce zbraní. Sovětský svaz byl přesvědčen, že v Izraeli vzniknou společenství, kibucy, které budou připomínat kolchozy, a tak bude Izraeli komunistické přesvědčení velice blízké. Z toho ale Sověti po prvních izraelských volbách v roce 1948 vystřízlivěli. Marxistická strana získala pouze 4 % a Izrael se stal součástí Západu. Sionismus se tak stal v Rusku nadávkou a židovští představitelé byli opět zatýkáni a trestáni. V tomto smyslu rezoluce toto přijala. Ačkoliv byla v roce 1991 zrušena, stihla otevřít dveře starému antisemitismu a zároveň dala podnět ke vzniku nového antisemitismu, který Židy přeměnil z perzekvovaných na perzekvující. Malý národ, který byl málem v Evropě vyvražděn, a který musel za vznik svého státu bojovat a stále bojuje, se stal v očích moderní společnosti agresorem. To, že jeho vyvraždění je tedy stále cílem několika islámských států a organizací, je nepochybný fakt.¹⁴¹ Antisemitská pravice zůstávala víceméně na okraji nevolitelné do vedoucích politických struktur a byla spíše známá svým popíráním holokaustu. Zato antisemitská levice rychle rostla a integrovala se velmi hluboce do politických struktur. Toto se týkalo především Západní Evropy a Severní Ameriky. Ačkoliv byl pojem antisemitismus pro levici politicky nekorektní-levice nemůže být rasistická, a tudíž ani ne antisemitská,

¹⁴¹BIG BEN, Antisemitismus se vrací do Evropy. IN: *neviditelnypes.lidovky.cz*. [online]. 18.12.2019. [Cit. 20.1.2020]. Dostupné z: https://neviditelnypes.lidovky.cz/zahranici/big-ben-antisemitismus-se-vraci-do-evropy.A191216_213708_p_zahranici_wag

přijala rezoluce OSN pojem „semitismus“ jako politickou urážku rovnající se pojmu fašismus. Morálně akceptovala náhražku „antisionismus“, což znamenalo, že obhajují a stojím za Židy, ale neakceptují Izrael. Nenávist tedy byla čistě politická, a ne zaměřená vůči Židům, tudíž ne antisemitská. Odpor k Izraeli se tedy stal pro Židy vstupenkou do liberální společnosti. Židé jako takoví většinou tíhli k sociální spravedlnosti, tudíž museli být s tímto faktem konfrontováni. Zároveň jsou liberální Židé zastánci imigrací, protože Mojžíšův příkaz zní, že i Židé byli migranty v Evropě, a tak je třeba být laskavý a vstřícní k dalším migrantům a zároveň si připomínají fakta holokaustu. Kdyby totiž všechny země byly vstřícné v době druhé světové války k migraci Židů, nemuselo již šest milionů přijít o život. Problém začíná ve chvíli, kdy většina migrantů jsou muslimové a nechtějí se v hostitelské zemi přizpůsobit. Většina útoků na Židy totiž pochází právě od muslimů. Politické strany v Německu a např. ve Francii, které vedou jasnou proizraelskou a prožidovskou politiku, a jejichž členové jsou více a více z řad židovského obyvatelstva, se snaží na tento fakt upozornit a snaží se tak liberálním Židům otevřít oči. Novináři připomínají slova koránu, který hlásá protižidovské tradice a ty jsou utužovány současnými imámy, jež hlásají nejen zničení Izraele, ale smrt Židům obecně.¹⁴² Na serveru MEMRI lze nalézt nespočet antisemitských výroků, které pocházejí od muslimských osobností. Již známý výrok týkající se popírání holokaustu je velice často na serveru citován. Můžeme zde nalézt různá posláná jako jsou např. blokáce izraelských ambasád nebo výzvy k útokům na Izrael či bránění normalizace mezi Židy a muslimy. Stále se opakují ta samá hesla, která tvrdí, že holokaust je používán Židy k vydírání západu atd.¹⁴³ Stále častěji lze také zaznamenat islámská kázání proti Židům v mešitách, pochody proti Izraeli, hlásání jeho zničení a urážky židovských studentů. Rodiče jsou nuceni převádět své děti do soukromých škol. Tímto se potvrzuje výrok Martina Luthera Kinga, že antisionismus je čirý antisemitismus, který pouze předstíral, že kritizuje izraelskou politiku, přičemž pod jeho rouškou se skrývá zloba a tlak na upírání práva k vytvoření a fungování židovského státu. Číslo antiizraelských rezolucí OSN přesáhlo stovku. Ta nejnovější je z roku 2019 a je velmi absurdní. Kritizuje Izrael za upírání ženských práv. Jejimi autory jsou velmi „protižensky“ smýšlející státy jako je Saudská Arábie či Somálsko a mnoho evropských zemí pro ni hlasovalo. Světové osobnosti označují Gazu za Osvětim a Izrael za apartheidní a rasistický, jež musí být zlikvidován.

¹⁴²Tamtéž.

¹⁴³memri.org. [online]. 8.9.2009. [Cit. 29.1.2020]. © 1998-2020. Dostupné z: <https://www.memri.org/tv/egyptian-sci-fi-show-end-man-banished-radiation-zone-teaching-children-about-destruction-israel>

Izraelský filozof Hazony chápe antisionismus západu tak, že státy a jejich soudržnost jsou ve fázi rozpadu, kdežto Izrael je ve fázi upevňování národnostní identity. Z toho důvodu má největší sympatie visegrádské čtyřky, která se po dlouhých letech normalizace, snaží uchovat svoji nezávislost a identitu. Židé jsou často přirovnáváni k měřítku svobody. Antisemitismus byl odjakživa krokem k upírání svobody slova a myšlení, stejně tak k nástupu totality. Toto platí i dnes. V dnešní době, době rozpadu identity, rodiny, byrokratizace, cenzury internetu či politické korektnosti, se stává jednou ze zbraní k civilizační sebevraždě západu.¹⁴⁴

¹⁴⁴ BIG BEN, Antisemitismus se vrací do Evropy. IN: *neviditelnypes.lidovky.cz*. [online]. 18.12.2019. [Cit. 20.1.2020]. Dostupné z: https://neviditelnypes.lidovky.cz/zahranici/big-ben-antisemitismus-se-vraci-do-evropy.A191216_213708_p_zahranici_wag

Závěr

V České republice je nárůst antisemitských nálad patrný zejména na sociálních sítích, ale i přesto je Česko pro Židy jedna z nejvíce bezpečných zemí. Ve srovnání se Západní Evropou je zde židovská komunita v bezpečí. Jakékoliv útoky jsou spíše patrné on-line. Výroční zpráva Federace židovských obcí o projevech antisemitismu za rok 2018 v České republice čerpala zejména od obětí činů, židovské obce, široké veřejnosti či policie. Jednotlivé činy dělí zpráva dle obsahu, druhu ideologie či cíle. Vzhledem k tomu, že pracuje i s právně nedefinovanými či nepřesnými pojmy, používá k pracovní definici kromě pojmu antisemitismus i pojem extremismus, desinformace či propaganda. Při posuzování společensko-politického vývoje se zpráva opírá především o dokumenty státních institucí, zprávy orgánů Ministerstva vnitra či Bezpečnostní informační služby nebo Národní centrály proti organizovanému zločinu. Zdrojem evropských a světových souvislostí jsou především data z organizací jako je European Union Agency for Fundamental Rights (FRA-Agentura Evropské unie pro základní práva) a Coordinating Forum for Combating Anti-Semitism (CFCA-Koordinační fórum pro boj s antisemitismem), s nimiž Federace židovských obcí dlouhodobě spolupracuje. Cílem výročních zpráv je podat komplexní obraz antisemitských nálad, „trendů“ v této oblasti, projevů antisemitismu či postojů k těmto projevům. Pro tuto zprávu je podstatná pracovní definice antisemitismu, kterou používá Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu. Rada Evropské unie vyzvala členské státy, aby tuto nezávaznou právní definici potvrdili. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR akceptovala tuto definici 25.1.2019 a Senát Parlamentu ČR o dva dny později. Zpráva mimo jiné obsahuje i příklady antisemitských útoků nebo návod, jak sbírat data či rozpoznat incident, který se svojí formou řadí pod antisemitský. Výroční zpráva se taktéž zaměřuje na pojem „nový antisemitismus.“ Tento ale není v českém právu kodifikován, ovšem z pohledu Federace židovských obcí a její metodologie vystihuje nelegitimní kritiku státu Izrael. Koncept „nového antisemitismu“ odkazuje na tzv. 3D test, jehož autorem je Natan Šaransky. Dle tohoto konceptu se za antisemitský považuje jakýkoliv výrok obsahující alespoň jedno z následujících 3D:

- Démonizace státu Izrael jako první D – označuje Izrael za zosobněné zlo, agresora, kterého přirovnává k nacistickému Německu a politiku ke Gaze srovnává s koncentračním táborem;

- Druhým D je tzv. Dvojí standard, což znamená dvojí přístup k vnitřní a zahraniční politice Izraele;
- Třetí D symbolizuje delegitimizaci státu Izrael, což znamená popírání práva na jeho existenci.¹⁴⁵

Antisemitské incidenty rozděluje FŽO na několik druhů. Útoky se dělí na útoky dle druhu, dle ideologie, dle obsahu či dle média. Popírání holokaustu patří do obsahového druhu. Za rok 2018 bylo v této kategorii evidováno 13 incidentů. Jak už bylo sděleno, jsou v České republice antisemitské útoky a nálady našťastí vzácností. Antisemitské kauzy jsou však někdy součástí mimorepublikového dění. Vzhledem k mediální a internetové propojenosti, NATO či Evropské unii se nesmí zapomínat na evropský a světový kontext. Zvýšené antisemitské útoky mohly být pozorovány např. při přesunu americké ambasády z Tel Avivu do Jeruzaléma. V České republice jako takové existuje extremistická pravice, která ale není momentálně schopná jakékoliv jednoty a zformování či ovlivnění větších davů k rasistickým projevům. Více se soustřeďuje na internetové ataky a čeští občané, respektive většina, je spíše na straně populistických kandidátů, kteří aktivně bojují proti určitým skupinám lidí projevující se nesnášenlivostí např. vůči rase. Další xenofobní strany jsou mediálně známy některými nesnášenlivými výroky a kvůli nim s nimi byly také zahájeny úkony v trestním řízení. Krajní pravice se ale za poslední období jeví spíše pasivně. Jedná se o Národní demokracii a Dělnickou stranu sociální spravedlnosti. ND ovšem každoročně pořádá pouť k hrobu Anežky Hružové viz kauza Hilsneriáda, kde neopomene připomenout, že byla zavražděna Židem Hilsnerem, ačkoliv jak bylo již řečeno, nebyla jeho účast na vraždě nikdy prokázána.¹⁴⁶ Podklady týkající se antisemitismu jsou k dispozici i v souhrnném přehledu statistik Policie ČR. Ke zpracování dat používá takticko-statistickou klasifikaci se specifickým zařazením trestných činů. Ze všech nahlášených činů, které byly klasifikovány jako antisemitské, jich bylo celkem 347. Tento údaj zaznamenává Federace židovských obcí. Je možné, že antisemitské útoky a jejich počet bude výraznější, ovšem ve spoustě případů, oběť sama tuto skutečnost neoznámí.¹⁴⁷

Často má popírání holokaustu pojmenování útok na pravdu a paměť viz Lipstadtová. Ztráta paměti je pro lidstvo přirozená, ovšem neznamená to, že bude

¹⁴⁵Federace židovských obcí. Výroční zpráva FŽO o projevech antisemitismu v roce 2018. In: *fzo.cz*. [online] 3.7.2019. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/3903/vyrocní-zpráva-o-projevech-antisemitismu-v-ceske-republice-za-rok-2018/>

¹⁴⁶ Tamtéž.

¹⁴⁷ Tamtéž.

docházet k zaměňování faktů, zastírání, matení či popírání skutečností. Postupně umírají očití svědkové druhé světové války. Ti, co hrůzy holokaustu přežili, co mohou vyprávět a potvrzovat. Smutné je, že dochází k deformaci tohoto odkazu skupinami, které se dokáží prezentovat jako seriózní vědci, a přitom pouze překrucují fakta s cílem vytěžit na odkazu nevinných. Česká republika se s fenoménem popírání holokaustu snaží bojovat, a to především trestáním projevů popírání a omezením „neomezené“ svobody slova, která dokáže znehodnotit památku mrtvých, a to především Židů, kteří byli v milionech vyvražděni za druhé světové války.¹⁴⁸

¹⁴⁸ ŠEVČÍKOVÁ, Eva. Problematika popírání holokaustu v České republice. In: *karolinum.cz*. [online]. 2013 [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: https://karolinum.cz/data/clanek/616/Iuridica_1_2013_15_Sevcikova.pdf

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BAKALÁŘ, P. *Tabu v sociálních vědách*. Praha: Votobia, 2003., 343 s., ISBN 80-7220-135-2
2. BARTEL, S.J. *HOLOCAUST-Ztracená slova*. MAYDAY spol.s.r.o. 2006., 48 s., ISBN 80-86986-05-5
3. BAUER, J. *Úvahy o holocaustu*. Praha: Academia, 2009., 271 s., ISBN 978-80-200-1739-0
4. BAUMAN, Z. *Modernita a holocaust*. Praha: Slon, 2010, 330 s., ISBN 978-80-7419-028-5
5. CÍLEK, R. *Holocaust-zřetězení zla*. Praha: P3K, 2007., 270 s., ISBN 978-80-903584-8-5
6. CÍLEK, R. *Holocaust-zřetězení zla*. Praha: P3K, 2007., 270 s. ISBN 978-80-903584-8-5
7. EAGELSTONE, R. *Postmodernismus a popírání holocaustu*. Praha, Triton, 2005, 66 s., ISBN80-7254-533-7.
8. FISHBANE, M.A. *Judaismus-Zjevení a tradice*. Prostor, 1996., 191 s., ISBN 80-85190-47-8
9. GILBERT, M. *Křišťálová noc*. Praha: BB/Art s.r.o., 2007., 286 s., ISBN 978-80-7381-028-3
10. KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., 246 s., ISBN 1081-373-2011
11. KRYL, M a kolektiv, *Rasismus, Antisemitismus, Holocaust*. Brno. 2011., 246 s., ISBN 1081-373-2011
12. LIPSTADTOVÁ E. D.: *Popírání holocaustu: Sílicí útok na pravdu a paměť*. Praha – Litomyšl 2001, s. 349, ISBN 80-7185-402-6,
13. PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer. 2001., 702 s., ISBN 80-85924_33-1
14. PĚKNÝ, T. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha: Sefer. 2001., 702 s., ISBN 80-85924_33-1
15. SPIEGEL, P. *Kdo jsou Židé?* Brno: Barristel a Principal, 2007., 228 s., ISBN 978-80-87029-07-7

16. *Velké procesy: právo a spravedlnost v dějinách*. Příprava vydání Uwe Schultz; překlad Milada Kouřimská a Milan Kouřimský. Praha: Brána, 1997., 427 s., ISBN 80-85946-76-9
17. Wiesel, E. *Noc*. 2. vyd. Praha: Sefer, 2007., 120 s., ISBN 9788085924534

Časopisy

1. BESTA, Pavel. Zavraždil Émila Zolu komíník? *History revue*. Praha: RF HOBBY, s.r.o., 2019, č. 8, s. 95. ISSN 1803-0440
2. Doplatil Masaryk na hysterii kolem rituální vraždy? *History revue*. Praha: RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3. s. 98. ISSN 1803-0440
3. KUČEROVÁ, Ilona. Návrat z koncentráku: Někteří Židé raději skoncovali se životem. *History revue*. Praha: RF HOBBY, s.r.o., 2019, č. 8, s. 95. ISSN 1803-0440
4. NĚMCOVÁ, Karolína. Vydal ji nacistům otcův známý? *History revue*. Praha: RF HOBBY, s.r.o., 2015, č. 11, s. 97. ISSN 1803-0440
5. Vstup na nábřeží zakázán. *History revue*. Praha: RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3. s. 98. ISSN 1803-0440
6. Židé v českých zemích. *History revue*. Praha: RF HOBBY, s.r.o., 2017, č. 3 s. 98. ISSN 1803-0440

Elektronické zdroje

1. Autoři ČTK. Genocida ve Rwandě byla pětkrát horší než holocaust. Vinu nese i Francie. In: *iDnes.cz*. [online]. Aktualizováno 7.4.2019 [Cit. 29.10.2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/rwanda-francie-osn-genocida-historie.A190404_100736_zahranicni_luka
2. Bibliografie dějin českých zemí. *Holocaust* [online]. [Cit. 10.12.2019]. Dostupné z: <https://biblio.hiu.cas.cz/authorities/14374>
3. BIG BEN, Antisemitismus se vrací do Evropy. IN: *neviditelnypes.lidovky.cz*. [online]. 18.12.2019. [Cit. 20.1.2020]. Dostupné z: https://neviditelnypes.lidovky.cz/zahranici/big-ben-antisemitismus-se-vraci-do-evropy.A191216_213708_p_zahranici_wag
4. BLAŽKOVÁ, Eliška. Nafotila ultraortodoxní Jeruzalém. Nejprve po mně házeli kameny. In: *lidovky.cz*. [online]. Aktualizováno 13.8.2012. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/cestovani/aktuality/foti-ultraortodoxni-jeruzalem.A120807_142631_lide_glu

5. Česká televize 1996. [online]. Aktualizováno 27.1.2017 [Cit. 5.12.2019]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2023568-soa-jako-zar-ze-ktereho-mrazi-svet-si-pripomina-obeti-holocaustu>
6. ČULÍK, Jan. Vladimír Stwora odsouzen na dva roky podmíněně. In: *legacy.blisty.cz*. [online]. 8.9.2009. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://legacy.blisty.cz/art/48820.html>
7. DENNY. Před půl stoletím začal ve Frankfurtu Osvětimský proces. In: *zidovskelisty.blog.cz*. [online]. 22.12.2013. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <http://zidovskelisty.blog.cz/1312/pred-pul-stoletim-zacal-ve-frankurtu-osvetimsky-proces>
8. *Etymonline.com*. [online]. [Cit. 29.1.2020]. © 2001-2020 Douglas Harper. Dostupné z: <https://www.etymonline.com/search?q=revisionism>
9. Esipa.cz. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Úmluvě o zabránění a trestání zločinu genocidia. č. 32/1955 Sb., [online]. [Cit. 29.10.2019]. © ESIPA s.r.o. 2002-2020. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=1955s032>
10. *Federace židovských obcí v ČR. Pracovní definice antisemitismu*. In: *fzo.cz*. [online]. Květen 2016. [Cit. 29.11.2019]. © Copyright 2010 - FEDERACE ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/projekty-fzo/forum-proti-antisemitismu/pracovni-definice-antisemitismu/>
11. GRAUSS, František. Nepřátelství vůči Židům ve středověku. In: *glosy.info*. [online]. 30.6.2005. [Cit. 30.10.2019]. Dostupné z: <http://glosy.info/texty/nepreatelstvi-vuci-zidum-ve-stredoveku/>
12. HARTMANN, D. 16.3.1939: Vyhlášen Protektorát Čechy a Morava. In: *rozhlas.cz*. [online]. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/devitky/1939/_zprava/553715
13. Hilsnerova aféra, *Masarykovaspolecnost.cz*: [online]. [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: <https://masarykovaspolecnost.cz/zivotopis/hilsnerova-afera>
14. Hilsneriáda a Masarykovo bizarní angažmá, *makrofagblok.wordpress.com*: [online]. 21.2.2017. [Cit. 20.1.2020]. Dostupné z: <https://makrofagblog.wordpress.com/2017/02/21/hilsneriada-a-masarykovo-angazma/>
15. Holocaust.cz. *Historický vývoj antisemitismu*. [online]. 27.8.2019. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-..antisemitismu/protizidovske-ostoje-v-dobe-antiky/>

16. Holocaust.cz. Historický vývoj antisemitismu. [online]. 27.8.2019. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/dejiny/antisemitismus-2/historicky-vyvoj-antisemitismu/moderni-antisemitismus/>
17. HOŠEK, J. Norimberský proces. In: *rozhlas.cz*. 14.12.2005. [online]. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/wwii/1945/_zprava/211449
18. JADRNÝ, Petr. Právník: Problémem norimberských procesů bylo určit individuální odpovědnost za válečné zločiny. In: *iRozhlas.cz*. [online]. 20.11.2018. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/historie/norimberske-procesy-vyroci-usa-velka-britanie-sovetsky-svaz-francie_1811202114_pj
19. *Jak definujete genocidu?* In: *bbb.com*. [online]. 17.3.2016. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/news/world-11108059>
20. *Jean Claude Pressac* [online], poslední editace 8.4.2019 20:09 [Cit. 3.12.2019] Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jean-Claude_Pressac
21. JENÍKOVÁ, Jitka. Krvelační Turci proti proradným Arménům. Proč 103 let stará genocida paralyzuje Malou Asii. In: *Info.cz*. [online]. 24.4.2018. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné Z: <https://www.info.cz/svet/krvelacni-turci-proti-proradnym-armenum-proc-103-let-stara-genocida-paralyzuje-malou-asii-28705.html>
22. Jaký je význam slova holocaust? In: *abchistory.cz*. [online]. 14.1.2015. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.abchistory.cz/cl1801739066-jaky-je-vyznam-slova-holocaust---holokaust.htm>
23. KAZDOVÁ, Pavlína. Izraelsko-palestinský konflikt. In: *kct-tabor.cz/*. [online]. Aktualizace Jonáš Eichinger 2013. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://www.kct-tabor.cz/gymta/OhniskaSvetovychKonfliktu/IzraelPalestina/index.htm>
24. LUDVÍKOVÁ, M. Historie holocaustu. In: *moderni-dejiny.cz*. [online]. 12.11.2011. Aktualizováno 29.7.2012 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/historie-holocaustu-soa-s-prihlednutim-k-protektoratu-cechy-a-morava/>
25. LUDVÍKOVÁ, M. Holocaust Židů během druhé světové války (šoa). In: *moderni-dejiny.cz*. [online]. 29.11.2014. Aktualizováno 3.12.2014 [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/holocaust-zidu-behem-druhe-svetove-valky-soa/>

26. MACHÁČEK, Štěpán. Mladí Izraelci mění Jeruzalém za Tel Aviv. Vadí jim ultraortodoxní Židé a konflikty s Araby. In: *iRozhlas.cz*. [online]. 12.6.2017. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/mladi-izraelci-meni-jeruzalem-za-tel-aviv-vadi-jim-ultraortodoxni-zide-a_1706121856_ph
27. Mariaonline.us. [online]. [Cit. 29.10.2019]. © 2011-2020 Maria Online. Dostupné z: <https://www.maria-online.us/culinary/article.php?lg=cs&q=Genocida>
28. MAR. Smrad prasat. In: *bezpolitickékorektnosti.cz*. [online]. 8.9.2016 [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <http://www.bezpolitickekorektnosti.cz/?p=77484>
29. memri.org. [online]. 8.9.2009. [Cit. 29.1.2020]. © 1998-2020. Dostupné z: <https://www.memri.org/tv/egyptian-sci-fi-show-end-man-banished-radiation-zone-teaching-children-about-destruction-israel>
30. MIKO, Martin. Zpochybňování holocaustu je trestný čin v 16 státech aneb 4 nejčastější argumenty popíračů genocidy. In: *G.cz* [online]. 5.3.2018. [Cit. 3.1.2020] Dostupné z: <https://g.cz/zpochybnovani-holokaustu-je-trestny-cin-v-16-statech-aneb-4-nejcastejsi-argumenty-popiracu-genocidy/>
31. MÜLLEROVÁ, Eva. Hilsneriáda. In: *ČRG.cz*. [online]. 13.1.2008 [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://www.crg.cz/sekce/historie/referaty/19-stoleti/hilsneriada.htm>
32. *Olam.cz: Prahistorie holocaustu*. [online]. Aktualizace stránek 30.9.2014. [Cit. 23.10.2019]. Dostupné z: <http://www.olam.cz/holocaust/prahistorie.html>
33. *Osn.cz*. [online]. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-genocida.pdf>
34. OTA, Roman. Křišťálová noc se stala počátkem zkázy. In: *novinky.cz*. [online]. 9.11.2018. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/historie/clanek/kristalova-noc-se-stala-pocatkem-zkazy-pogrom-na-zidy-robehl-pred-80-lety-40253557>
35. PACNER, Karel. Göring se smál. Před sedmdesáti lety začal Norimberský proces s nacisty. In: *iDnes.cz*. [online]. 20.11.2015. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/norimbersky-proces-marsal-hermann-goring.A151120_155719_vojenstvi_kuz
36. PACNER, Karel. Když se nad těmito čísly zamyslíte, udělá se Vám zle. In: *iDnes.cz*. [online]. 27.4.2015. [Cit. 29.10.2019]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/technet/vojenstvi/druha-svetova-valka-v-cislech.A150417_150247_vojenstvi_kuz

37. *Památník Terezín.cz*. [online]. [Cit. 29.11.2019]. © Památník Terezín 2017. Dostupné z: <https://www.pamatnik-terezin.cz/files/pracovni-list-hd-web>
38. PAVLÁT, Leo. Izraelský holocaust? In: *plus.rozhlas.cz*. [online]. 27.1.2009. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/leo-pavlat-izraelsky-holocaust-7848252>
39. PAVLÁT, Leo. Genocida, holokaust a šoa. In: *temata.rozhlas.cz*. [online]. 27.2.2011. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://temata.rozhlas.cz/genocida-holokaust-a-soa-7993849>
40. PAVLÁT, L. Šoa nebo holocaust? In: *temata.rozhlas.cz*. [online]. 1.5.2016. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/nabozenstvi/zpravy/_zprava/leo-pavlat-soa-nebo-holokaust--1608647
41. *Pf.jcu.cz*. [online]. Antisemitismus. © 2016-2020. [Cit. 29.11.2019]. Dostupné z: <https://www.pf.jcu.cz/stru/katedry/pgps/ikvz/podkapitoly/b04zide/13.pdf>
42. Popírání holocaustu, *iuridictum.pecina.cz*: [online]. 18.6.2014. [Cit. 15.11.2019]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Pop%C3%ADr%C3%A1n%C3%AD_holocaustu
43. Publication office of the EU. *Zkušenosti a vnímání antisemitismu*: [online]. 23.4.2019. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: <https://op.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/01ee9fd7-60ba-11e9-b6eb-01aa75ed71a1/language-cs/format-PDF/source-114980393>
44. SEEMANN, Richard. Sedmdesát let od říšské křišťálové noci. In: *rozhlas.cz*. [online]. 8.11.2008. [Cit. 2.1.2020]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/cro6/komentare/_zprava/sedmdesat-let-od-risske-kristalove-noci--513067
45. ŠAJTAR, Jaroslav. Křišťálová noc v Německu: Záminkou běsnění nacistů se stala vražda německého úředníka v Paříži. In: *Reflex.cz*. [online]. 9.11.2019. [Cit. 2.1.2020]. Dostupné z: <https://www.reflex.cz/clanek/historie/90526/kristalova-noc-v-nemecku-zaminkou-besneni-nacistu-se-stala-vrazda-nemeckeho-urednika-v-parizi.html>
46. ŠEVČÍKOVÁ, Eva. Problematika popírání holocaustu v České republice. In: *karolinum.cz*. [online]. 2013 [Cit. 30.1.2020]. Dostupné z: https://karolinum.cz/data/clanek/616/Iuridica_1_2013_15_Sevcikova.pdf

47. ŠKÁPIKOVÁ, Jitka, MORAVEC, Dan, PETÁKOVÁ, Helena. Dreyfusova aféra. In: *rozhlas.cz*. [online]. 27.8.2014. [Cit. 2.1.2020]. Dostupné z: https://www.rozhlas.cz/cesky/puvoduslovi/_zprava/dreyfusova-afera--1412917
48. ŠPIČÁKOVÁ, K. Zástupy Čechů opustily po Mnichovu Sudety. Víc jich však zůstalo. S Němci měli úzké vazby. In: *ct24.ceskatelevize.cz*. [online]. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/2554789-zastupy-cechu-opustily-po-mnichovu-sudety-vic-jich-vsak-zustalo-s-nemci-meli-uzke>
49. Výroční zpráva FŽO o projevech antisemitismu v roce 2018. In: *kehilaprag.cz*. [online] 3.7.2019. [Cit. 29.1.2020]. Dostupné z: https://www.kehilaprag.cz/cs/stranka/Kdo_jsme/aktuality%20-%20prohl%C3%A1%C5%A1en%C3%AD_120
50. WIRNITZER, Jan. Emoce projevil Eichmann jen kvůli barvě saka. In: *iDnes.cz*. [online]. 7.5.2016. [Cit. 5.1.2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/dokument-zalobce-bach-proces-eichmann-izrael-zide-holokaust.A160506_164438_zahranicni_jw
51. Xmann.cz, BRETT Max. David Irving: Hitler si mě vybral, abych byl jeho životopiscem. In: *iDnes.cz*. [online]. 13.10.2010 [Cit. 5.2.2020]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/xman/styl/david-irving-hitler-si-me-vybral-abych-byl-jeho-zivotopiscem.A101012_134502_xman-styl_fro
52. VÍTKOVÁ, K. Pojmenoval genocidu. Příběh člověka, který se odmítl vzdát. In: *Zprávy.aktualne.cz* [online]. 3.2.2015. [Cit. 12.12.2019]. Dostupné Z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/pojmenoval-genocidu-pribeh-cloveka-ktery-to-nevzdal/r~52c301c8aac111e490f70025900fea04/>
53. *Zakonyprolidi.cz*. Vyhláška ministra zahraničních věcí o Úmluvě o zabránění a trestání zločinu genocidia. č. 32/1955 Sb., [online]. [Cit. 29.10.2019]. © AION CS, s.r.o. 2010-2020. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1955-32#prilohy>
54. ZVĚŘINA, P. Revizionismus, revizionista. In: *totalita.cz*. [online]. [Cit. 29.1.2020] Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/revizionismus.php>

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Výroční zpráva FŽO o projevech antisemitismu za rok 2018

Seznam zkratek

CFCA - Koordinační fórum pro boj s antisemitismem

CROWCASS - Central Registry of War Criminals and Security Suspects

ČR – Česká republika

ČSR – Československá republika

EU – Evropská unie

FRA - Agentura Evropské unie pro základní práva

FŽO - Federace židovských obcí

IT – Informační Technologie (Internation technology)

MEMRI – Střední východ médií a Research Institute

NATO - Severoatlantická aliance (North Atlantic Treaty Organization)

ND - Národní demokracii a Dělnickou stranu sociální spravedlnosti

NSDAP - Národně socialistická německá dělnická strana (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)

OKW – Vrchní velení Wehrmachtu (Oberkommando der Wehrmacht)

OSN – Organizace spojených národů

PČR - Policie České republiky

SD – Bezpečnostní služba (Sicherheitsdienst)

SS - Ochranný oddíl (Schutzstaffel)

USA - Spojené státy americké

3D – trojrozměrný